

VLAAMSE RAAD
VOOR WETENSCHAP
EN INNOVATIE

Jaarverslag 2014

2014 WAS EEN BOEIEND JAAR ...

Met de moederderverkiezingen in het vooruitzicht, werkte de VRWI in het voorjaar in hoog tempo zijn tweejarig project Toekomstverkenningen 2025 af. De VRWI overhandigde dit rapport aan de nieuwe Vlaamse bewindsploeg als een referentiekader voor het innovatiebeleid van de komende jaren. De Raad schuift zeven transitiegebieden naar voor met telkens een aantal innovatieprioriteiten waar Vlaanderen het potentieel heeft een sterke internationale positie uit te bouwen.

Tegelijk leverde ook de International Advisory Board (IAB), die eind 2012 in de schoot van de VRWI werd geïnstalleerd, zijn eerste rapport af. Ook de IAB greep de unieke timing aan om een boodschap te richten aan de nieuwe Vlaamse regering vanuit een internationaal perspectief: 'Time to walk the talk'. Met een Open Letter aan de regeringsonderhandelaars zetten ze hun boodschap kracht bij.

De VRWI zelf had al eind 2013 zijn Memorandum 2014-2019 uitgebracht en overhandigd aan alle politieke partijen.

De drie rapporten zijn niet in dovemansoren gevallen. In het regeerakkoord en de beleidsnota 'Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie' vinden we heel wat van onze aandachtspunten en aanbevelingen terug. U leest er meer over in het interview met VRWI-voorzitter Dirk Boogmans in dit jaarverslag. Met Ann Demeulemeester, lid van het begeleidingscomité Toekomstverkenningen 2025, blikken we terug op het verkenningsproces en kijken we vooruit naar het vervolgtraject.

2014 WAS EEN BEWOGEN JAAR ...

In het regeerakkoord lazen we tot onze verbazing ook dat de VRWI zal worden opgeheven. De afschaffing van de rechtspersoon en bijgevolg de administratieve inbedding van de VRWI in een andere entiteit was verwacht, maar het opheffen van de VRWI was dat allerm minst. Niet door de raadsleden en het secretariaat, maar ook niet door de vele betrokken stakeholders. Dit strookt immers niet met het prioritaire belang dat deze Vlaamse regering hecht aan wetenschap en innovatie. Ook binnen de Europese Onderzoeksruimte zou Vlaanderen een buitenbeentje zijn zonder gezaghebbend onafhankelijk adviesorgaan. Anderzijds

Welkom !

"2014 was een boeiend, bewogen en hoopvol jaar"

mogen we ook niet blind zijn voor een aantal verbeterpunten voor de VRWI die de IAB heeft blootgelegd.

De VRWI heeft dan ook geluisterd naar de bekommernissen van voogdijminister Philippe Muyters en is op zoek gegaan naar best practices op het vlak van wetenschaps- en innovatieadvies in het buitenland. Steunend op de leerpunten hieruit en op de aanbevelingen van de IAB, hebben we zelf voorstellen bezorgd aan minister Muyters. We zijn zeer tevreden dat minister Muyters open stond voor onze argumenten en de blijvende nood aan een adviesorgaan voor wetenschap en innovatie heeft erkend.

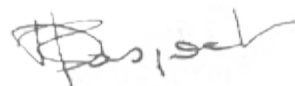
2014 WAS EEN HOOPVOL JAAR

Eind 2014 gingen de Vlaamse regeringspartners akkoord met het voorstel van minister Muyters om de VARIO, de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen, op te richten. De VARIO zal worden samengesteld uit maximum 10 experts ten persoonlijke titel en krijgt een breed takenpakket gaande van het niet-gericht onderzoek tot het nieuw industrieel beleid. Daarnaast zullen de VARIO-experten regelmatig

samenkomen met alle vertegenwoordigers uit het wetenschaps- en innovatielandschap in een breed overlegplatform. Voor dit jaarverslag interviewden we minister Muyters en vroegen we hem hoe hij dit concreet ziet.

De VRWI-staf denkt constructief mee en bereidt zich maximaal voor om de overgang vlot te laten verlopen en van de VARIO een succesverhaal te maken.

Veel leesplezier,

Daniëlle Raspoet
Algemeen Secretaris

Inhoud

- 2 | EDITORIAAL
- 5 | INTERVIEWS
- 14 | WIE IS DE VRWI EN WAT DOET HIJ?
- 18 | INTERNE WERKING
- 21 | ADVIES
- 30 | ONDERZOEK
- 32 | INTERNATIONAL ADVISORY BOARD
- 35 | COMMUNICATIE
- 41 | INTERNATIONALE SAMENWERKING ADVIESRADEN
- 42 | BIJLAGEN

Interviews

2014 was een boeiend werkjaar voor de VRWI. Drie gebeurtenissen in het bijzonder drukten hun stempel op het werkjaar.

De Raad publiceerde in het voorjaar van 2014 het eindrapport van de toekomstverkenningsoefening die in 2013 startte. Daarnaast kwam er met de nieuwe Vlaamse Regering ook een nieuwe visie op advisering wetenschap en innovatie. Ten slotte mag de VRWI vaststellen dat zowel zijn eigen memorandum als het IAB-rapport een grote impact hadden op nieuwe beleidsteksten. We interviewden drie mensen over deze thema's.

In een eerste interview geeft VRWI-voorzitter Dirk Boogmans tekst en uitleg bij de toch wel serieuze impact van het IAB-rapport en het VRWI-memorandum op de nieuwe beleidsteksten. Daarnaast lieten we Ann Demeulemeester aan het woord over het belang van toekomstverkenningen. Als lid van het begeleidingscomité was ze immers dicht betrokken bij de Toekomstverkenningen 2025. Ten slotte vroegen we ook aan Vlaams minister voor Wetenschap en Innovatie Philippe Muyters om zijn visie uiteen te zetten over de toekomst van beleidsadvisering.

Moderator Hanne Decoutere op het VRWI-colloquium op 8 oktober 2014

INTERVIEW MET VRWI-VOORZITTER DIRK BOOGMANS

2014 was een boeiend jaar met de start van een nieuwe Vlaamse Regering en een nieuw Vlaams Regeerakkoord voor de periode 2014-2019. In zijn Memorandum 2014-2019 'Wetenschap en Innovatie Troef' van oktober 2013 had de VRWI de Vlaamse politieke partijen opgeroepen in hun verkiezingsprogramma's zeven aandachtspunten mee te nemen voor het wetenschaps- en innovatiebeleid. Ook de International Advisory Board (IAB) richtte in juni 2014 een duidelijke boodschap aan de nieuwe Vlaamse Regering met een vijftal aanbevelingen.

We vroegen aan VRWI-voorzitter **Dirk Boogmans** wat hij vindt van de impact van deze aanbevelingen op de beleidsteksten van de nieuwe Vlaamse Regering.

KUNNEN WE DE AANBEVELINGEN VAN DE VRWI TERUGVINDEN IN HET BELEID VAN DE NIEUWE VLAAMSE REGERING?

Ja, er zijn heel wat elementen. Belangrijk is dat het Regeerakkoord innovatie samen met gezondheidszorg naar voor schuift als de twee prioriteiten voor deze legislatuur. Zo heeft de nieuwe regering een ambitieus

groeipad voor het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie vooropgesteld dat tegen 2019 moet uitmonden in 500 miljoen euro extra. De Europese 3%-norm voor O&O, waarvan 1% moet gerealiseerd worden door de overheid, blijft het streefdoel. Ook de vraag om economie, wetenschap en innovatie in eenzelfde ministerportefeuille onder te brengen, werd ingewilligd. Positief is ook de sterke internationale en Europese reflex. Als we onze positie als kennisregio willen waarborgen, moet Vlaanderen zich internationaal profileren. Problemen en maatschappelijke uitdagingen, maar ook oplossingen, ideeën en kennis, kennen geen grenzen. Verder wil de Vlaamse regering ook werk maken van de rationalisering van het wetenschaps- en innovatielandschap, nog meer inzetten op samenwerking en co-creatie, maar tegelijk ook waarborgen dat de wetenschapsfundamenten worden versterkt.

Het Vlaams Regeerakkoord kondigt ook de opheffing van de VRWI aan. Was u verrast? Hoe spoort dit met de prioritaire aandacht voor wetenschap en innovatie in het Regeerakkoord?

De aangekondigde opheffing kwam voor mij, maar ook voor alle stakeholders vertegenwoordigd in de VRWI, als een complete verrassing. We waren op de hoogte van de hervormingsplannen van de regering voor de strategische adviesraden. Maar voor de VRWI ging dat over de afschaffing van de

rechtspersoon en de administratieve inbedding in een andere entiteit, niet over de afschaffing van de Raad zelf. De afschaffing van de VRWI strookt niet met het belang dat de Vlaamse Regering hecht aan wetenschap en innovatie. Ook in internationaal perspectief zou Vlaanderen een buitenbeentje zijn; elk koploperland heeft immers een adviesraad voor wetenschap en innovatie.

De VRWI is niet bij de pakken blijven zitten en heeft zelf voorstellen geformuleerd aan Vlaams minister van Innovatie Philippe Muyters. We hebben daarbij gebruik gemaakt van de aanbevelingen van de IAB, en van best practices die we hebben geleerd uit herhaaldelijke contacten met onze collega's van de Nederlandse AWTI en de Deense Council for Research and Innovation Policy. Ik ben dan ook blij dat Vlaams minister van Innovatie Philippe Muyters open staat voor deze argumenten en de blijvende nood aan een adviesorgaan erkent, waarbij hij streeft naar een model zoals in andere Europese landen (Nederland, Denemarken, Oostenrijk, Zwitserland, ...). Hiervoor wordt binnenkort de VARIO, de Vlaamse Adviesraad voor Innovatie en Ondernemen, opgericht bestaande uit maximum 10 onafhankelijke experts die ten persoonlijke titel zullen zetelen.

Was dit ook niet één van de aanbevelingen van de IAB?

Inderdaad, de IAB stelde aan de kaak dat de VRWI vooral bevolkt was met belanghebbenden die vaak blijven vasthouden aan een status quo. Terwijl de IAB het belang erkent om de stem van de belanghebbenden te horen, is het voor een adviesraad cruciaal om onafhankelijke stemmen rond de tafel te hebben die ten persoonlijke titel en dus in eigen naam kunnen

spreken. Dit om belangenvermenging en het pleidooi voor de status quo tegen te gaan. Die aanbeveling heeft de Vlaamse minister van Innovatie ter harte genomen.

Ik stel verder ook vast dat de Vlaamse Regering veel belang hecht aan meerwaardecreatie via wetenschap en innovatie, en stimulatie en erkenning van ondernemerschap, twee andere aandachtspunten van de IAB. Het IAB-rapport heeft dus heel wat impact gehad.

De VRWI hamert al jaren op vereenvoudiging. Onderzoekers en bedrijven vinden vaak hun weg niet in het oerwoud aan financieringskanalen en organisaties. Dit was ook een van de aanbevelingen van de IAB: "Enforce simplification wherever possible". Gaat deze regering hieraan verhelpen?

"Ik ben blij dat minister Philippe Muyters de blijvende nood aan een adviesorgaan erkent."

Het Vlaamse landschap rationaliseren is één van de belangrijke aandachtspunten van de nieuwe Vlaamse Regering. In die zin ondernam de regering al verschillende initiatieven. We ondersteunen de herschikking van het IWT, het FWO, de Herculesstichting en het Agentschap Ondernemen

tot een nieuw Agentschap voor Ondernemen en Innovatie (AOI) en het vernieuwd FWO. Dit moet - wat betreft de VRWI - als doel hebben om de bestaande instrumenten te stroomlijnen en op elkaar af te stemmen. Enkel op die manier kunnen we naar een geïntegreerd steunkader voor O&O evolueren. Maar de VRWI waarschuwt er ook voor dat de herschikking tot het nieuwe agentschap AIO en het vernieuwde FWO niet mag leiden tot het ontstaan van nieuwe tussenschotten. We moeten dus blijvend en versterkt inzetten op instrumenten en structuren die de brug slaan tussen de twee. De reorganisatie van de W&I-agentschappen mag geenszins leiden tot een sterkere polarisatie in

het landschap.

In het Memorandum roept de VRWI op tot meer samenwerking en co-creatie. We willen dat de actoren meer sterke samenwerkingsverbanden tot stand brengen, die bij voorkeur intersectoraal, interdisciplinair en internationaal zijn. Gaat het beleid hier in mee?

Ja, de Beleidsnota WEWI onderschrijft dit standpunt en formuleert binnen het vooropgestelde clusterbeleid een aantal pistes om meer co-creatie te bewerkstelligen.

Hoe ver staan we eigenlijk met dat clusterbeleid in Vlaanderen? Veel van de actoren, zeker in de Commissie Innovatiebeleid, kijken hier met belangstelling naar uit, enerzijds vol verwachtingen maar anderzijds ook met enige ongerustheid. Het leeft enorm.

Er zijn inderdaad nog heel wat onduidelijkheden zoals bijvoorbeeld hoe een cluster moet worden gedefinieerd. We ondersteunen in ieder geval het voornemen om verder werk te maken van een slim specialisatiebeleid naar Europees model en speerpunten of strategische clusters te stimuleren. De VRWI zal de concrete uitwerking van het clusterbeleid van zeer nabij opvolgen. We gaan ons zeer goed informeren. Er zullen door de overheid in ieder geval keuzes gemaakt moeten worden. Daarvoor moeten we ons richten op onze sterktes in Vlaanderen. De zeven transitiegebieden die de VRWI naar voren schoof, zijn daarvoor zeer relevant en moeten nog beter doordringen in het beleid. De transitiegebieden zijn gebaseerd op die Vlaamse sterktes en zijn breed gedragen door

meer dan 230 experten en stakeholders.

Hoe zal het met de fundamenteën van het W&I-systeem vergaan? Daar heerst toch veel ongerustheid over? We hebben het dan over de besparingen in het hoger onderwijs.

We zijn het niet eens met deze besparingen. België besteedt vandaag slechts 1,4% van zijn BBP aan hoger onderwijs. Het Europese streefcijfer is 2%. Besparingen zullen de kloof met deze norm enkel vergroten. Bovendien wordt ook de Vlaamse wetenschapsbasis in belangrijke mate gevoed vanuit de Begroting Onderwijs. Zo worden 25% van de werkingsuitkeringen van de universiteiten besteed aan onderzoek en ontwikkeling. De besparingen zullen dus ook een weerslag hebben op het behalen van de 1%-O&O-norm gefinancierd door de publieke sector. Dat is uiteraard minder goed nieuws.

Een laatste vraag misschien over het belang van talent, dat is ook een belangrijk aandachtspunt in het VRWI-Memorandum. Hoe gaat de nieuwe Vlaamse Regering daarmee om?

Het is zeer goed nieuws dat de nieuwe regering de inspanningen rond de STEM-problematiek verder zet. We hebben daar in het verleden - en ook nu nog - heel veel aandacht aan besteed en dat begint nu zijn vruchten af te werpen. tussen de twee. De reorganisatie van de W&I-agentschappen mag geenszins leiden tot een sterkere polarisatie in het landschap. ●

INTERVIEW MET ANN DEMEULEMEESTER, LID BEGELEIDINGS- COMITÉ TV2025

In 2014 heeft de VRWI zijn 2-jarig project rond toekomstverkenningen afgerond met zijn Studiereeks 26 - VRWI Toekomstverkenningen 2025. De VRWI reikt hiermee een kader aan voor het strategisch innovatiebeleid in Vlaanderen. Dat is broodnodig. We worden immers geconfronteerd met grote maatschappelijke en economische uitdagingen. Om de klimaatverandering, vergrijzing, energietransitie... succesvol aan te pakken, schuift de VRWI zeven transitiegebieden naar voor, met elk vijf tot tien innovatieprioriteiten waarop we moeten inzetten.

Ann Demeulemeester, vicevoorzitter van het NVAO en voorzitter van de raad van bestuur van het IWT, was vanuit het begeleidingscomité nauw betrokken bij het project.

Waarom vindt u zo'n toekomstverkenning belangrijk?

Vlaanderen moet als kleine regio goed onderbouwde strategische keuzes durven maken. De wereld verandert steeds sneller. Een uitwisseling van ideeën uit verschillende sectoren is daarvoor zeer interessant en een innovatie op zich.

Kijkt Vlaanderen voldoende in de toekomst?

Dat denk ik wel. Vlaanderen heeft hierin een goede traditie en het beleid heeft ook aandacht voor toekomstverkenningen en strategische toekomstvisies. Alleen dient er nog meer te worden gefocust op de vertaalslag en de concrete impact.

“Vlaanderen moet als kleine regio goed onderbouwde strategische keuzes durven maken.”

Welke zijn volgens u de belangrijkste transitiegebieden voor Vlaanderen, willen we de trein naar de toekomst niet missen?

Dat zijn volgens mij zeker mobiliteit en energie. Vlaanderen heeft hierin nog een lange weg af te leggen. Daarnaast denk ik dat we voor zorg en welzijn ten minste op hetzelfde niveau moeten trachten te blijven, de noden worden door de vergrijzing steeds groter, we moeten in de toekomst welvaart en welzijn aan elkaar blijven koppelen.

aan telecombedrijven die samenwerken met 'ethische' hackers om de eigen digitale omgeving te laten controleren op zwakke plekken. De overheid kan als katalysator de nodige ruimte en dynamiek scheppen, bijvoorbeeld aan de hand van proeftuinen. Ook het onderwijs speelt een cruciale rol, denk aan de skills van de 21ste eeuw.

Wat zijn de belangrijkste obstakels in vergelijking met andere landen?

In Vlaanderen is het zeer moeilijk om maatschappelijk draagvlak voor verandering te creëren, denk maar aan de hervormingen binnen het onderwijs, ons consumptiegedrag, ondernemingszin. Deze problemen blijven een issue, we zijn onvoldoende wendbaar en te weinig veranderingsgezind. In Nederland is er bijvoorbeeld wel sneller consensus rond beleid en vinden vernieuwingen vlotter ingang. We dienen in Vlaanderen terug meer de kaart te trekken van het algemeen belang; de toenemende complexiteit van regelgeving en juridisering maakt dat het collectieve denken wegvalt en we niet vooruitkomen.

Na het rapport bevinden we ons in de fase van 'Shaping the Future'. Het werkveld en de overheid dienen de handdoek op te pakken. Een aantal hogescholen zullen de resultaten bijvoorbeeld gebruiken als kader om het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek vorm te geven. Hoe engageren we het werkveld en de overheid nog beter?

We hebben een klimaat van brede maatschappelijke innovatie nodig; een cultuur die ruimte geeft aan mensen. Denk bijvoorbeeld

Wat is volgens u de rol van het IWT?

Het IWT speelt een zeer belangrijke rol om beleidsideeën en prioriteiten mee te helpen realiseren. Een zeer nuttig instrument zijn de proeftuinen waarover ik het eerder had: samen met consumenten kunnen nieuwe diensten en producten worden gerealiseerd. Een van de sterktes van het IWT is zeker de hoge slaagkansen voor ingediende projecten en het feit dat men het hele jaar toegankelijk is. Een andere belangrijke toegevoegde waarde zijn de adviseurs die samen met de IWT-klanten voor verdieping zorgen van projecten. De klantentevredenheid is bijzonder hoog.

Deze toekomstverkenningen leggen sterk de nadruk op een brede invulling van innovatie. Zo zien we steeds meer het belang van gedragsverandering samen met technologische innovatie. Een voorbeeld zijn slimme elektriciteitsmeters, die pas echt effectief zijn mits aangepast gedrag bij de consument. Gebruikers dienen hierin ondersteund te worden. Hoe kunnen we een dergelijke aanpak vorm geven in Vlaanderen?

De gedragswetenschappen spelen zeker een rol in de lichte structuren, de steunpunten

voor beleidsrelevant onderzoek, het vroegere IST, ... Het beleid in Vlaanderen heeft het echter moeilijk met een evidence-based aanpak en beleidsgericht onderzoek. Dat is een gemiste kans. In Nederland en ook bij de Europese Commissie is er ook veel minder die tegenstelling tussen technologische innovatie en maatschappelijke innovatie. De VRWI-toekomstverkenningen kunnen die verkokering open breken wat noodzakelijk is voor een volgende kennissprong. ●

INTERVIEW MET VLAAMS MINISTER PHILIPPE MUYTERS

Sinds zijn oprichting in 1985 hebben de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) en zijn opvolger vanaf 2010, de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI), een belangrijke impact gehad op het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid. De adviesraad heeft zich gestadig ontpopt tot een volwassen, dynamisch adviesinstrument met groot gezag. De Raad heeft de grote verdienste gehad een breed maatschappelijk draagvlak te creëren voor de beleidskeuze om wetenschap en innovatie als belangrijke prioriteit naar voor te schuiven.

Velen waren dan ook verbaasd dat het Vlaams Regeerakkoord voorziet in de opheffing van de VRWI. Er was weliswaar eerder al een rationalisatieoefening aangekondigd ten aanzien van de strategische adviesraden (SAR's). Maar van een afschaffing van de VRWI was nooit sprake.

We interviewen voogdijminister **Philippe Muylers** hierover.

Het VRWI-advies 190 'Standpunt bij het voorstel tot hervorming van de VRWI' geeft een zestal argumenten om de VRWI in de toekomst verder te zetten. Een krachtige Vlaamse Science and Innovation Council is immers noodzakelijk om mee te spelen in de Europese Onderzoeksräume.

Gaat de afschaffing van de VRWI geen grote handicap vormen voor Vlaanderen, om welvaart en welzijn in onze regio te verzekeren?

Ik kan de lezers geruststellen dat de taken van de VRWI in de toekomst zullen worden verdergezet door de VARIO, de Vlaamse Adviesraad voor Innovatie en Ondernemen, met onafhankelijken, en daarnaast een meer

“Om tot een volwaardige advisering te komen, moeten alle stakeholders betrokken worden in dit proces.”

uitgebreid overlegplatform met stakeholders. Het overlegplatform zal door mijzelf worden voorgezeten. Op 19 december 2014 heeft de Vlaamse Regering hierover een akkoord bereikt. Uit buitenlandse good practices blijkt dat zo'n adviesorgaan in het brede domein van Economie, Wetenschap en Innovatie inderdaad gewenst is. Er zijn eigenlijk geen vergelijkbare landen die zo'n adviesraad niet hebben opgericht. Anderzijds blijkt ook dat men wat de samenstelling van zo'n adviesorgaan betreft, best werkt met leden die onafhankelijk kunnen werken en niet in de eerste plaats een bepaalde stakeholder moeten vertegenwoordigen.

Uit wat voor mensen zal de VARIO bestaan?

Wat belangrijk is, is dat het gaat om mensen die zich willen engageren om echt bij te dragen tot een beleid dat gericht is op een versterking

van ondernemen en innoveren in Vlaanderen. Er zal over gewaakt worden dat in de Raad alle benodigde expertises aanwezig zijn evenals een vertrouwde en ervaring met de verschillende werkvelden.

Wat zullen dan de taken zijn van de VARIO?

VARIO zal zich voornamelijk richten op de strategische middellange en lange termijn advisering. Hij werkt voornamelijk proactief. Ook dit is conform de international best practice.

De aangepaste Raad zal de volledige innovatieketen afdekken, van het niet-gericht wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten tot het toepassingsgericht onderzoek met het oog op de valorisatie van dit onderzoek en de transformatie van de Vlaamse industrie.

Daarbij zal de VARIO trouwens ook inhoudelijk ondersteund kunnen worden door de professionele diensten van het huidige VRWI-secretariaat. Dat heeft over de jaren een sterke expertise opgebouwd en die wil ik niet verloren laten gaan.

De taken van de VARIO zullen ook betrekking hebben op de 'O' van 'ondernemen'. Wat is uw visie daarop?

Die 'O' staat inderdaad voor 'ondernemen'. Het gaat dus, met andere woorden, ruimer dan de huidige opdracht van de VRWI. Waar die zich richtte op wetenschap en innovatie, leggen we nu ook de focus op innovatie én op ondernemerschap. Dat is voor mij een essentieel punt. Trouwens, dat is ook een belangrijk kernpunt van het regeerakkoord, die klemtoon op ondernemerschap.

U sprak eerder ook over een nieuw overlegplatform. Wat is dan de rol van dat platform?

Wel, VARIO zal mij advies leveren namens onafhankelijke experts. Maar dat is niet genoeg. Om tot een volwaardige advisering te

komen, moeten álle stakeholders betrokken worden in dit proces. Je hebt ook nog het advies van de sociale partners in de SERV. Maar daarnaast is het ook mijn bedoeling om de hogescholen, universiteiten en de Strategische Onderzoekscentra bij de beleidsadvisering te betrekken. We mogen ze zeker niet uit het oog verliezen, want het zijn uitermate belangrijke schakels voor waardecreatie in Vlaanderen. Het overlegplatform dat ik voorstel, fungeert dan als een soort agora, de plaats waar we visies uit die vier verschillende oogpunten (VARIO, SERV, VLUHR en SOC's) naast elkaar leggen en kunnen bediscussiëren. Dat is toch een meerwaarde, als je het mij vraagt.

vlnr.: Yves Servotte, Danielle Raspoet, Jef Roos, Philippe Muyters

Wat is volgens u dan het belangrijkste verschil tussen VARIO en het overlegplatform?

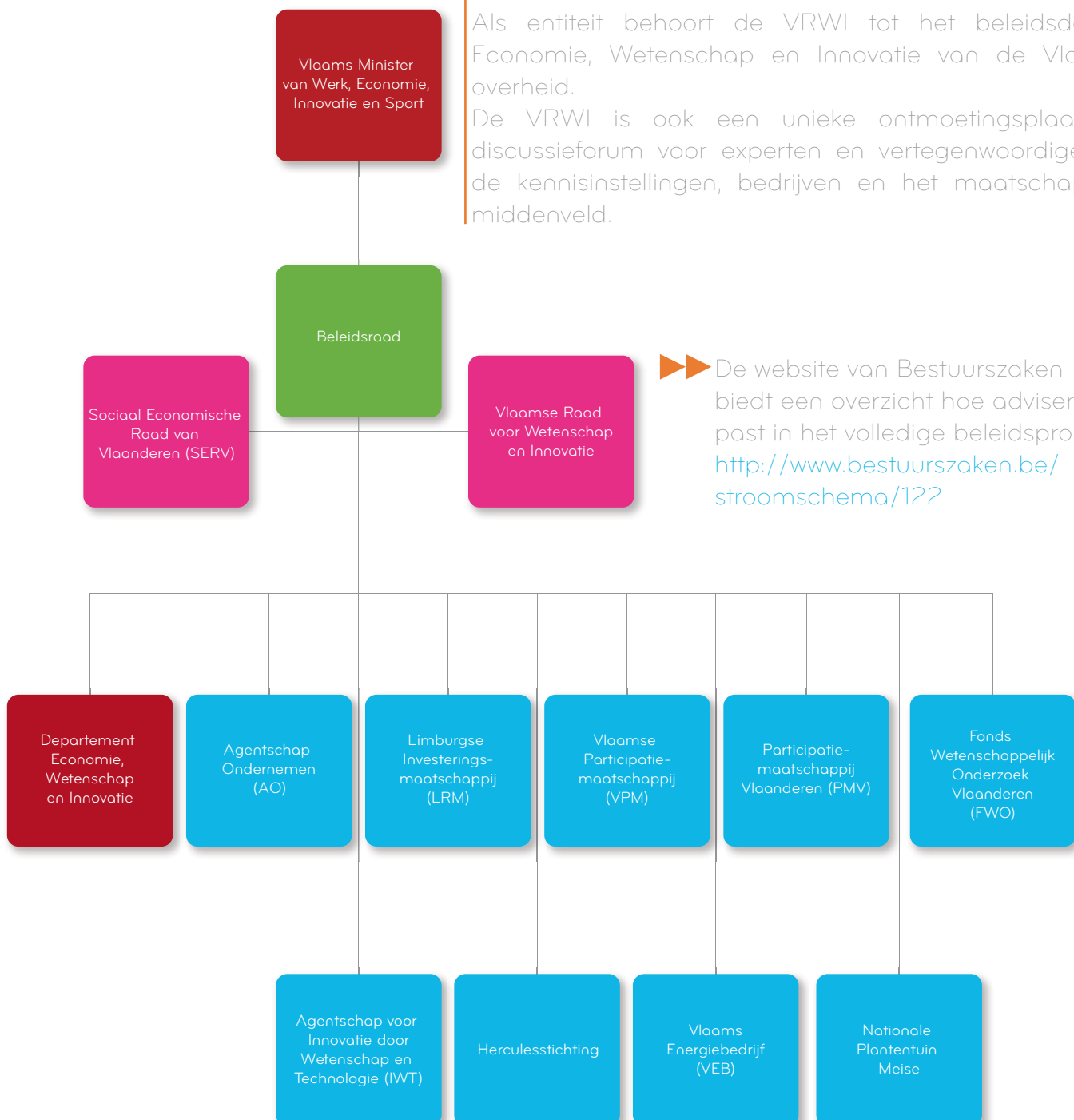
Je verwacht van onafhankelijken dat ze wat meer visionair kunnen zijn. Ze zijn vrijer omdat ze niet moeten terugkoppelen of naar een consensus zoeken met hun achterban. Je weet als beleidsmaker dan ook dat je daar iets anders van krijgt. Als je tien onafhankelijken samen zet, krijg je iets anders dan als je tien mensen samen zet die moeten terugkoppelen, een mandaat moeten krijgen en wier standpunten moeten worden goedgekeurd. Ik zeg niet dat de sociale partners en stakeholders niet op lange termijn kunnen denken. En bovendien kunnen ze ook helpen om draagvlak te creëren. Het gaat dus gewoon om een andere rol. ●

Wie is de VRWI

De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) formuleert aanbevelingen voor het wetenschaps- en innovatiebeleid. Als onafhankelijke strategische adviesraad van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement doet hij dit zowel op eigen initiatief als op verzoek.

Als entiteit behoort de VRWI tot het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid.

De VRWI is ook een unieke ontmoetingsplaats en discussieforum voor experts en vertegenwoordigers uit de kennisinstellingen, bedrijven en het maatschappelijk middenveld.

...en wat doet hij?

KERNTAKEN

De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie

1. **Verstrekt strategisch advies** aan de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschaps- en innovatiebeleid en aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement;
2. **Voert onderzoek** rond thema's inzake het strategische wetenschaps- en innovatiebeleid;
3. **Organiseert overleg** in zijn Raad en commissies tussen stakeholders binnen het wetenschaps- en innovatiebeleid;
4. **Communiqueert** over zijn werking om de impact van zijn adviezen op het beleid en het werkveld te vergroten.

VISIE

Excellente en performante wetenschap en innovatie zijn bepalend voor welvaart en welzijn in Vlaanderen. Dit vraagt een efficiënt en doelgericht beleid.

MISSIE

De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie wil met zijn advies impact hebben op het beleid om het omgevingskader vorm te geven en wetenschap en innovatie te stimuleren.

DECRETALE BASIS

De strategische adviesraad 'Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie' werd opgericht via het decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid van 30 april 2009 (aangepast op 21 december 2012 en 23 april 2014).

Het decreet trad in werking op 1 januari 2010 door het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2009. Tijdens zijn installatievergadering op 4 februari 2010 ging de VRWI effectief van start.

De VRWI heeft, zoals het decreet het voorschrijft, ook een huishoudelijk reglement.

SAMENSTELLING

De VRWI telt 20 stemgerechtigde raadsleden die door de Vlaamse Regering benoemd worden voor een termijn van vier jaar. Zes leidend ambtenaren nemen deel aan de vergadering met raadgevende stem.

De VRWI kwam in 2014 vijf keer samen: op 30 januari, 22 mei, 25 september, 27 november en op 18 december.

De VRWI bestaat uit de volgende leden:

VOORZITTER: DIRK BOOGMANS

ZES LEDEN VOORGEDRAGEN DOOR DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)*

- Greg Verhoeven, ABVV
- Sandra Rosvelds, ACW
- Maarten Dedeyne, ACLVB
- Vincent Thoen, VOKA
- Gilles Vandorpe, UNIZO
- Anne-Marie Vangeenberghe, Boerenbond & Landelijke Gilden

ZES LEDEN VOORGEDRAGEN DOOR DE ASSOCIATIES HOGER ONDERWIJS

- Paul Janssen, Universiteit Hasselt
- Ignace Lemahieu, Universiteit Gent
- Karen Maex, KU Leuven**
- André Oosterlinck, Associatie KU Leuven
- Jean-Pierre Timmermans, Universiteit Antwerpen
- Patrick De Boetselier, Vrije Universiteit Brussel

* Op 3 maart 2014 maakte de SERV via een brief bekend niet langer te zullen deelnemen aan de werkzaamheden binnen de VRWI. De VRWI betreunde de beslissing van de SERV in een schriftelijke reactie. Sindsdien nemen de SERV-vertegenwoordigers geen deel meer aan de VRWI-vergaderingen.

** Prof. Karen Maex diende in 2014 haar ontslag in als raadslid. Vanaf 1 januari 2014 werd zij decaan van de drie wetenschapsfaculteiten van de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. Prof. Karen Maex werd tot op vandaag niet vervangen door de Vlaamse Regering.

EEN LID VOORGEDRAGEN DOOR DE STRATEGISCHE ONDERZOEKSCENTRA (SOC's)

- Gilbert Declerck, IMEC

ZES LEDEN VOORGEDRAGEN DOOR DE VLAAMSE MINISTER VAN WETENSCHAP EN INNOVATIE

- Drie leden met voeling bedrijfsleven
 - o Sofie Baeten, Capital-E nv
 - o Sophie Manigart, Universiteit Gent
 - o An Van De Vel, Umicore Research
- Drie leden uit maatschappelijk middenveld
 - o Zeger Debyser, KU Leuven
 - o Caroline Pauwels, Vrije Universiteit Brussel
 - o Kristiaan Willems, KU Leuven

ZES LEDEN DIE AMBTSHALVE LID ZIJN MET RAADGEVENDE STEM

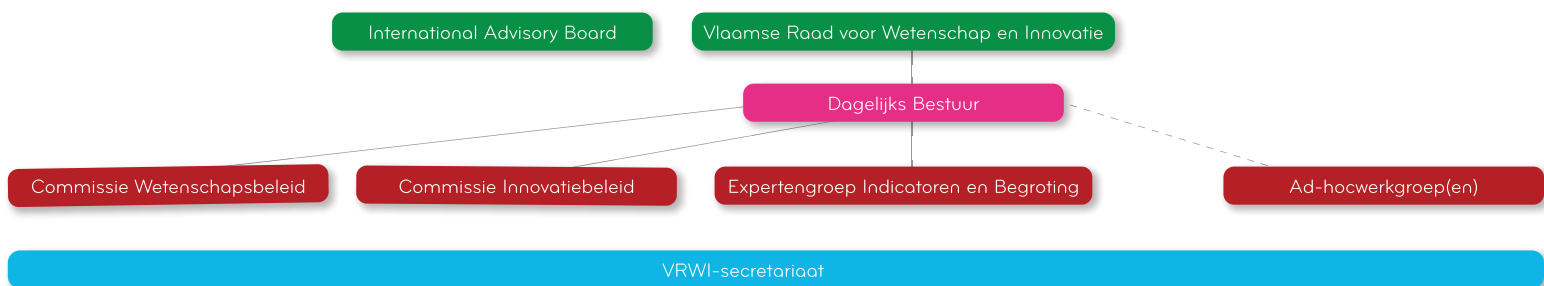
- Bernard De Potter, Agentschap Ondernemen
- Elisabeth Monard, FWO
- Veerle Lories, IWT
- Marc Luwel, Herculesstichting
- Micheline Scheys, Departement Onderwijs en Vorming
- Dirk Van Melkebeke, departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Interne werking

Als unieke ontmoetingsplaats en discussieforum brengt de VRWI experts en vertegenwoordigers uit kennisinstellingen, bedrijven en het maatschappelijk middenveld samen. Deze actoren komen samen op verschillende overlegniveaus.

De International Advisory Board (IAB) is een onafhankelijk orgaan van internationale W&I-experten. Het VRWI-secretariaat ondersteunt ook zijn werking.

De inhoudelijke voorbereiding van de adviezen gebeurt in **twee permanente commissies** en **één expertengroep**. Occasioneel worden ook **ad-hocwerkgroepen** opgericht om adviezen voor te bereiden rond specifieke thema's. In alle voorbereidende commissies zetelen een representatieve mix van W&I-actoren. Op deze manier brengt de VRWI breed gedragen adviezen uit over het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid.

DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks bestuur bereidt de raadsvergaderingen voor en ziet toe op de uitvoering van de beslissingen van de Raad.

Danielle Raspoet is secretaris van het Dagelijks Bestuur.

COMMISSIE WETENSCHAPSBELEID

De CWB bereidt ontwerpadviezen voor de Raad voor inzake wetenschapsbeleid. De commissie is samengesteld als volgt:

- 1 commissievoorzitter;
- 1 ondervoorzitter;
- 29 leden uit de kennisinstellingen en de bedrijfswereld.

LEDEN

- Voorzitter: Dirk Boogmans
- 6 VRWI-leden:
 - Gilbert Declerck
 - Ignace Lemahieu
 - Karen Maex**
 - Sandra Rosvelds*
 - Vincent Thoen*
 - An Van de Vel

De Commissie Wetenschapsbeleid kwam in 2014 vijf keer samen:
Op 16 januari, 8 mei, 11 september, 13 november en op 11 december.

COMMISSIE INNOVATIEBELEID

De Commissie Innovatiebeleid bereidt ontwerpadviezen voor de Raad voor inzake innovatiebeleid. De commissie is samengesteld als volgt:

- 1 commissievoorzitter;
- 2 ondervoorzitters;
- 42 leden uit de bedrijfswereld en de kennisinstellingen.

De Commissie Innovatiebeleid kwam in 2014 vier keer samen: op 16 januari, 8 mei, 13 november en op 4 december.

EXPERTENGROEP INDICATOREN EN BEGROTING

De Expertengroep Indicatoren en Begroting voert de begrotingsanalyse W&I uit en onderbouwt VRWI-adviezen met cijfergegevens en indicatoren. De expertgroep is als volgt samengesteld:

- 1 voorzitter;
- 22 leden.

De Expertengroep Indicatoren en Begroting kwam in 2014 twee keer samen: op 21 januari en op 9 december.

** Op 3 maart 2014 maakte de SERV via een brief bekend niet langer te zullen deelnemen aan de werkzaamheden binnen de VRWI. De VRWI betreurde de beslissing van de SERV in een schriftelijke reactie. Sindsdien nemen de SERV-vertegenwoordigers geen deel meer aan de VRWI-vergaderingen.*

*** Prof. Karen Maex diende in 2014 haar ontslag in als raadslid. Vanaf 1 januari 2014 werd zij decaan van de drie wetenschapsfaculteiten van de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. Prof. Karen Maex werd tot op vandaag niet vervangen door de Vlaamse Regering.*

▶▶ Het volledige overzicht van alle commissieleden vindt u in [de bijlagen](#).

SECRETARIAAT

Het VRWI-secretariaat ondersteunt en coördineert de werkzaamheden van de VRWI, zowel op inhoudelijk als op logistiek vlak. Concreet gaat het om het:

- Organiseren en voorbereiden van de vergaderingen van de VRWI, zijn commissies en ad-hocwerkgroepen;
- Verzamelen, bestuderen, interpreteren en inhoudelijk verwerken en evalueren van gegevens en informatie over wetenschaps- en innovatiebeleid;
- Opstellen van ontwerpen van adviezen, teksten, rapporten, analyses en andere documenten voor en over de werkzaamheden van de VRWI;
- Verzorgen van de communicatie over de werking en adviezen van de Raad;
- Ondersteunen van de werking van de International Advisory Board.

Danielle Raspoet
Algemeen Secretaris

Els Compernelle
Navorser

Elie Ratinckx
Navorser

An Schrijvers
Navorser

Kristien Vercoutere
Navorser

Boris Debeuf
Communicatie-
verantwoordelijke

Carine Brockenier
Administratief
medewerker

Nicole Bogaerts*
Administratief
medewerker

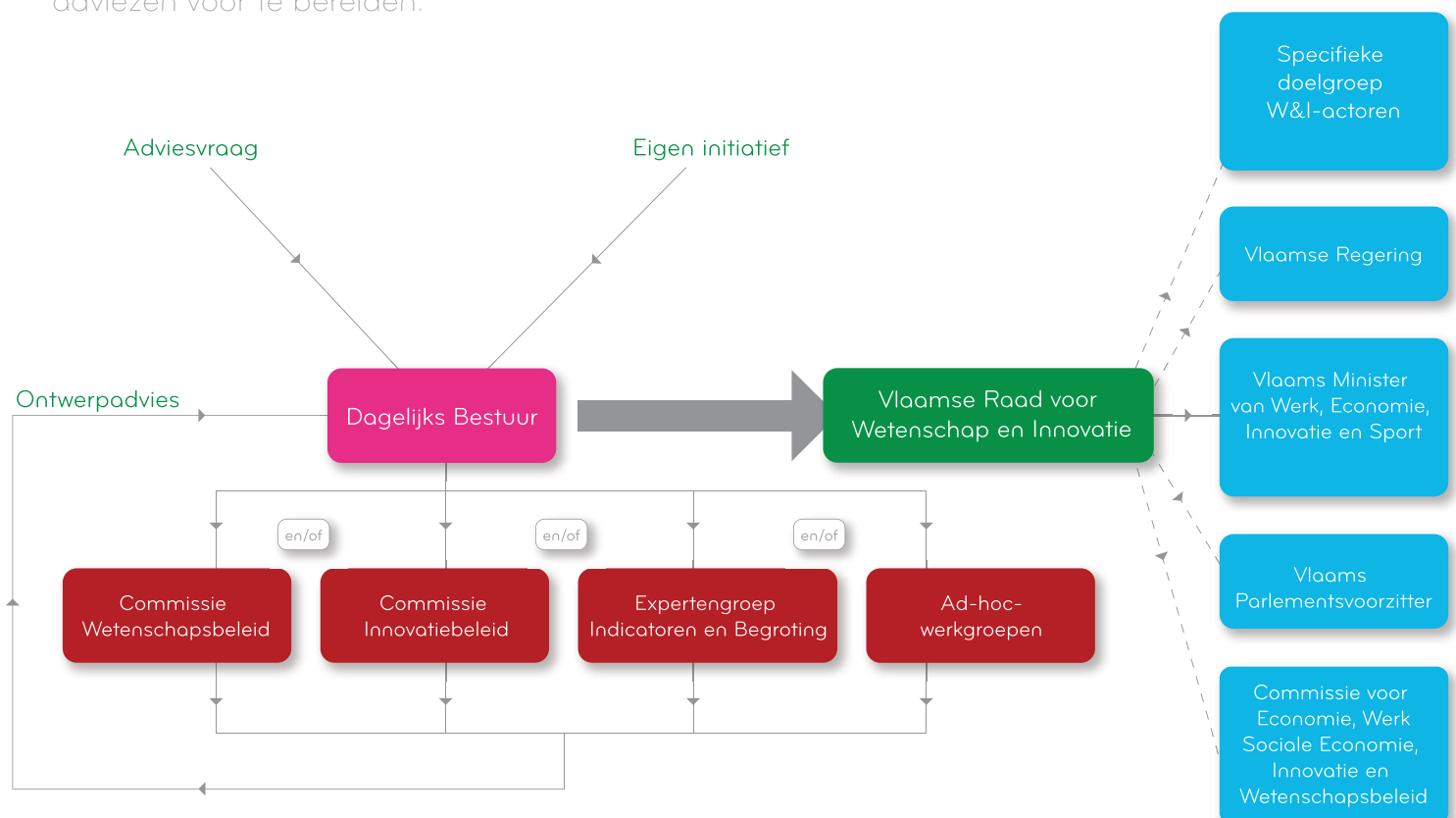

Een vraag?
info@vrwi.be

Advies

HOE VERLOOPT HET ADVIESPROCES?

Drie permanente commissies bereiden de adviezen die de VRWI goedkeurt, inhoudelijk voor: de Commissie Wetenschapsbeleid, de Commissie Innovatiebeleid en de Expertengroep Indicatoren en Begroting. Occasioneel worden ook ad-hocwerkgroepen opgericht om rond specifieke thema's adviezen voor te bereiden.

Na goedkeuring bezorgt het VRWI-secretariaat het advies aan zijn voorgedijminister en eventueel aan andere beleidsmakers.

Door zo te werken, ondersteunt de VRWI de strategische beleidsvorming. Een stroomschema op de website van Bestuurszaken toont hoe de VRWI-adviezen passen in het grotere geheel van het beleidsproces. Bekijk het op: <http://www.bestuurszaken.be/stroomschema/122>

Het VRWI-secretariaat verzorgt de communicatie rond het uitgebrachte advies en volgt de impact ervan verder op.

OVERZICHT VRWI-PUBLICATIES 2014

2014 was een bijzonder actief en boeiend jaar voor de VRWI. De Raad bracht zeven belangrijke adviezen uit én publiceerde het eindrapport VRWI-Toekomstverkenningen 2025.

INITIATIEF VOOR ADVIEZEN

VOORWERP VAN DE ADVIEZEN

100%

Alle adviezen werden met consensus bekrachtigd

IN 2014 BRACHT DE VRWI VOLGENDE PUBLICATIES UIT:

Publicatiedatum	Type&N°	Titel
• 05/02/2014	Advies 196	SOC Maakindustrie
• 31/01/2014	Advies 197	Nieuwe VRWI-indicatorenset
• 15/10/2014	Advies 198	Programmadedcreet tweede begrotingsaanpassing 2014 en begroting 2015
• 27/11/2014	Advies 199a	Nieuw AOI en vernieuwd FWO
• 18/12/2014	Advies 199b	Beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie
• 18/12/2014	Advies 199c	Begroting Wetenschap en Innovatie 2015
• 18/12/2014	Advies 200	Federaal wetenschapsbeleid vraagt proactieve houding Vlaanderen
• 27/11/2014	Commentaar	Commentaar bij IAB-rapport 'Time to Walk the talk'
• 01/06/2014	Studiereeks 26	VRWI-Toekomstverkenningen 2025
• 01/08/2014	Brochure	Vlaanderen in transitie: prioriteiten voor wetenschap, technologie en innovatie voor 2025
• 01/11/2014	Brochure	Flanders in Transition: Priorities in Science, Technology and Innovation towards 2025
• 01/06/2014	Nota Bene	International Advisory Board - Vlaanderen in internationaal perspectief

ALLE ADVIEZEN IN EEN NOTENDOP

ADVIES 196 – SOC MAAKINDUSTRIE

Onderwerp: Oprichting van een Strategisch Onderzoekscentrum (SOC) voor de Maakindustrie

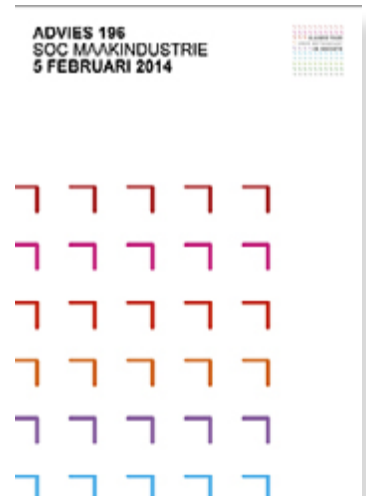
Aanvrager: Mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president en Vlaams minister van Innovatie

Korte inhoud:

De VRWI steunt de oprichting van een SOC Maakindustrie. Strategische speerpuntvorming in de Vlaamse maakindustrie is volgens de VRWI legitiem vanuit diverse oogpunten.

Zowel de eerste VRWI-verkenningsoefening (2006) als de Toekomstverkenningen 2025 hebben de Vlaamse maakindustrie aangeduid als een economische sterke sector met grote maatschappelijke relevantie. Een competitieve maakindustrie is daarom cruciaal om tewerkstelling, welvaart en welzijn in Vlaanderen te blijven verzekeren. De unieke thematische positie van de SOC en de nood aan schaalvergroting en 'pooling' van expertise en middelen, overtuigen de VRWI van de meerwaarde van het initiatief.

Om de SOC nog sterker te maken en te optimaliseren naar de toekomst toe, formuleert de VRWI wel enkele suggesties zoals het garanderen van openheid en samenwerking met derden en het onder controle houden van de overhead- en opstartkosten.

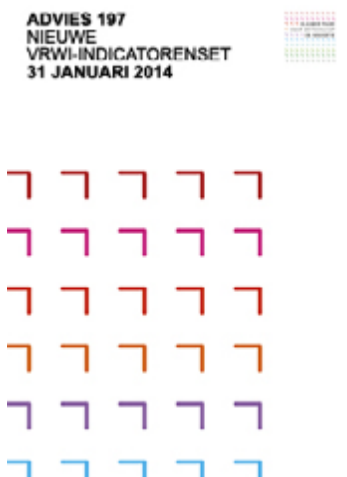
ADVIES 197 – NIEUWE VRWI-INDICATORENSET

Onderwerp: Ontwikkeling van een nieuwe VRWI-indicatorenset.

Aanvrager: proactief advies

Korte inhoud:

In 2004 ontwikkelde de VRWI een instrumentarium, bestaande uit 11 kernindicatoren, voor de evaluatie van het Vlaamse Innovatiepact. Sindsdien wijzigde het innovatielandschap grondig en beweegt er ook heel wat op het vlak van indicatoren zelf. Een update van de indicatorenset drong zich op.

Er werd bij de update-oefening geopteerd om niet zomaar een aantal relevante indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie op te lijsten, maar dit te doen volgens een weldoordacht concept. Zo zijn de vijftig indicatoren in de nieuwe set gekoppeld aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake wetenschap en innovatie (W&I). De indicatoren dekken het brede spectrum van het onderzoeks- en innovatiesysteem zo volledig mogelijk af. Ze zijn opgedeeld in vier grote categorieën. Ze laten ook thematische verfijning toe en ze werden onderworpen aan een meta-analyse.

In deel II van dit advies worden de methodologie en meerwaarde van de nieuwe VRWI-indicatorenset geduid. In deel I van dit advies werden 15 'kern'indicatoren bij wijze van eerste toetsing aan een invuloefening onderworpen.

ADVIES 198 – PROGRAMMADECREET TWEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014 EN BEGROTING 2015

Onderwerp: Advies bij voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.

Aanvrager: Mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president en Vlaams minister van Begroting

Korte inhoud:

Gezien de sterke link tussen het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek grijpt de VRWI deze adviesvraag aan om de besparingen in het hoger onderwijs te becommentariëren. De VRWI betreurt de besparingen in het hoger onderwijs. De Raad vraagt de Vlaamse Regering om nog deze legislatuur terug aan te knopen bij het oorspronkelijke groeipad.

De Raad wijst er op dat de besparingen Vlaanderen verder zullen verwijderen van het Europese streefcijfer om 2% van het bbp aan het hoger onderwijs te besteden. Bovendien zullen de besparingen onrechtstreeks het bereiken van de 3%-norm voor O&O moeilijker maken.

In dat licht brengt de VRWI zijn aanbeveling uit zijn Memorandum 2014-2019 in herinnering: 'Een versterking van de inhaalbeweging met een substantieel groeipad voor het vaste kader van de universiteiten is aan de orde. Het voorziene meerjarenplan voor ZAP tot 2023 is het absolute minimum, maar zal niet volstaan.'

ADVIES 199A - NIEUW AOI EN VERNIEUWD FWO

Onderwerp: Nieuw Agentschap Innoveren en Ondernemen en vernieuwd FWO+

Aanvrager: proactief advies

Korte inhoud: De VRWI verwelkomt de stappen die de Vlaamse Regering wil ondernemen om het EWI-landschap te vereenvoudigen en te herstructureren. In dit advies geeft de VRWI enkele richtlijnen voor twee nakende fusieoperaties: (1) de fusie van Agentschap Ondernemen en de bedrijfsgerichte diensten van het IWT tot het nieuwe Agentschap voor Innoveren en Ondernemen (AIO); en (2) de fusie van het FWO, de Herculesstichting en de meer op lange termijn gerichte IWT-instrumenten tot het vernieuwde FWO+.

ADVIES 199B - BELEIDSNOTA 2014-2019 WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE

Onderwerp: Analyse van de beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 aan de hand van de aanbevelingen uit het VRWI-Memorandum 2014-2019.

Aanvrager: proactief advies

Korte inhoud:

De VRWI onderschrijft het ambitieuze groeipad van de Vlaamse Regering dat tegen 2019 zou uitmonden in 500 miljoen euro extra voor economie, wetenschap en innovatie ten opzichte van 2014. Positief is ook de sterke internationale en Europese reflex, en de voorgestelde aanpak om co-creatie te intensiveren.

Bij de uitbouw van een strategisch clusterbeleid dringt de VRWI er bij de regering op aan om selectief te zijn en te vertrekken van de Vlaamse economische en/of kennissterktes. Tegelijkertijd vraagt de Raad dat de rationalisering van de lichte structuren zou gebeuren op basis van een grondige evaluatie en een doordachte strategie.

Wat de loopbaan van onderzoekers betreft, kondigt de Raad een grondige studie aan naar de oorzaken van de trage doorstroming van doctoraathouders naar de reguliere arbeidsmarkt.

Tot slot benadrukt de VRWI dat een nieuw forum voor reflectie en advies over het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid best bestaat uit actoren van zowel de kennisinstellingen als de bedrijven.

ADVIES 199C - BEGROTING WETENSCHAP EN INNOVATIE 2015

Onderwerp: De VRWI neemt de initiële begroting 2015 onder de loep en brengt advies uit bij de vaststellingen.

Aanvrager: proactief advies

Korte inhoud:

De Vlaamse Regering stelt een ambitieus financieel groeipad voorop dat via verschillende opstappen zal resulteren in een totaal bedrag van 500 miljoen euro aan bijkomende recurrente EWI-middelen tegen het eind van deze legislatuur. Een moedige beslissing vindt de VRWI.

De W&I-begroting voor het jaar 2015 wordt echter vooral gekenmerkt door besparingen. De VRWI onderkent dat ze noodzakelijk zijn om de Vlaamse begroting financieel gezond te houden. Maar zeker voor wetenschap en innovatie, waar vaak op langere termijn gewerkt wordt, is het van belang om het bestedingsniveau zo stabiel mogelijk te houden. Toch knipt de Vlaamse Regering niet in de extra middelen die eerder uit de herverdeling van competitiviteitsprovisie voor W&I bestemd werden. Samen met het vooropgestelde groeipad is dit een extra signaal dat het de Vlaamse Regering menens is om wetenschap en innovatie als prioriteit voorop te stellen.

De VRWI legt de analyse van de initiële begroting 2015 ook naast de Beleidsnota W&I 2014-2019. De Raad ziet hier en daar in de budgettaire keuzes al een aanzet voor de uitvoering van de beleidsklemtonen voor W&I in de nieuwe legislatuur.

ADVIES 200 - FEDERAAL WETENSCHAPSBELEID VRAAGT PROACTIEVE HOUDING VLAANDEREN

Onderwerp: De VRWI vraagt aandacht voor een aantal federale beleidsplannen inzake het wetenschapsbeleid en dringt bij de Vlaamse Regering aan op een proactieve houding.

Aanvrager: proactief advies

Korte inhoud: De federale structuur brengt een extra graad van complexiteit met zich mee. De VRWI roept de bevoegde Vlaamse en federale autoriteiten dan ook op om dringend in te zetten op betere onderlinge afstemming naar Europa toe en in het Vlaams en federaal onderzoeksbeleid.

ADVIES 200
FEDERAAL
WETENSCHAPSBELEID
VRAAGT PROACTIEVE
HOUDING VLAANDEREN
18 DECEMBER 2014

Fiscale gunstmaatregelen hebben een grote impact. De VRWI is dan ook tevreden dat de federale regering overweegt (1) de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers te versterken en (2) de fiscale aftrek voor octrooi-inkomsten uit te breiden naar andere inkomsten uit intellectuele eigendom. De Vlaamse Regering moet dit nauwgezet opvolgen.

Het Federaal Regeerakkoord kondigt de oprichting van een Interfederaal Ruimtevaartbureau met rechtspersoonlijkheid aan en wil de gewesten hierbij betrekken. Vlaanderen mag hierbij geen afwachtende houding aannemen en dient dit grondig voor te bereiden, zodat Vlaanderen een evenwichtige vertegenwoordiging in het Bureau en een hogere return op zijn investeringen in ruimtevaart kan verzekeren.

VRWI-COMMENTAAR BIJ HET IAB-RAPPORT 'TIME TO WALK THE TALK'

Onderwerp: De VRWI formuleert zijn bevindingen omtrent het IAB-rapport 'Time to walk the Talk' van juni 2014.

Aanvrager: proactieve commentaar

Korte inhoud: De VRWI onderschrijft de aanbevelingen in dit rapport en spreekt zijn waardering uit voor het werk van de IAB-leden, dat heeft geresulteerd in een belangrijk en krachtig document.

'Time to Walk the Talk' legt immers één van de pijnpunten in het Vlaamse beleid bloot: er zijn reeds veel studies uitgevoerd, rapporten geschreven, en plannen gemaakt. Nu is het tijd om knopen door te hakken en duidelijk te maken welke richting Vlaanderen in wil slaan.

In deze commentaar formuleert de VRWI een aantal opmerkingen bij de IAB-aanbevelingen met de bedoeling deze te duiden en te versterken.

COMMENTAAR
BIJ IAB-RAPPORT
'TIME TO WALK THE TALK'
27 NOVEMBER 2014

STUDIREEKS 26 – TOEKOMSTVERKENNINGEN 2025

Onderwerp: Eindrapport van de toekomstverkenningsoefening

Aanvrager: proactief onderzoeksproject

Korte inhoud: De VRWI publiceerde het eindrapport van zijn tweejarig onderzoeksproject Toekomstverkenningen 2025 als nummer 26 in zijn studiereeks. Het rapport werkt zeven transitiegebieden voor Vlaanderen uit. Per transitiegebied worden de prioriteiten toegelicht op het vlak van wetenschap, technologie en innovatie waarop Vlaanderen moet inzetten met het oog op 2025.

Het hoofdstuk 'Onderzoek' [link naar hoofdstuk] in dit jaarverslag zet de methodologie, scope en resultaten van de VRWI-Toekomstverkenningen uitvoerig uiteen.

VLAANDEREN IN TRANSITIE – PRIORITEITEN VOOR WETENSCHAP, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE VOOR 2025

Onderwerp: Samenvattende brochure bij het eindrapport van de VRWI-Toekomstverkenningen 2025

Aanvrager: proactief

Korte inhoud: De VRWI bracht de kernboodschappen uit zijn Toekomstverkenningen 2025 samen in een overzichtelijke brochure.

Naast een korte toelichting over het onderzoeksproces, biedt de brochure een overzicht van de zeven transitiegebieden. Per transitiegebied worden de prioriteiten voor Vlaanderen in 2025 op het vlak van wetenschap, technologie en innovatie geïllustreerd.

De brochure is ook beschikbaar in het Engels.

NOTA BENE

Onderwerp: Nota Bene N°28 brengt duiding bij het IAB-rapport 'Time to Walk the Talk!'

Aanvrager: proactief

Korte inhoud: In juni bracht de International Advisory Board (IAB) zijn eerste rapport uit: 'Time to walk the Talk!'. Deze editie van de Nota Bene gaat dieper in op de werking van de IAB en het rapport.

In een interview geven de IAB-leden hun visie op het Vlaamse W&I-bestel. Daarnaast geven ze aan waarom de vijf aanbevelingen uit het rapport zo belangrijk zijn.

DOORWERKING

De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie wil met zijn adviezen het wetenschaps- en innovatiebeleid ondersteunen en bijsturen. Om na te gaan of de VRWI daarin slaagt, volgt het VRWI-secretariaat op wie, waar en in welke mate de adviezen gebruikt in het beleidsproces.

De impact of doorwerking van VRWI-adviezen op het beleid kan zich zowel op korte als lange termijn voordoen. Daarom hebben we in kaart gebracht hoe onze publicaties (van 2010 t.e.m. eind 2014) zich in 2014 lieten opmerken.

In 2014 publiceerde de VRWI in totaal 12 publicaties: 7 adviezen, 1 commentaar, 1 studiereeks, 2 brochures en 1 Nota Bene. Voor de impactmeting werden volgende criteria gebruikt:

Vlaams Parlement

- geen aanleiding tot actie
- in argumentatie parlementair debat
- in parlementaire vraag
- bijsturing beleid of beleidsuitvoering via Vlaams Parlement

Vlaamse Regering antwoordt in nota

- geeft louter samenvatting
- enkele vragen beantwoord, geen bijsturing
- aanpassing ontwerp
- aanpassing beleid of uitvoering

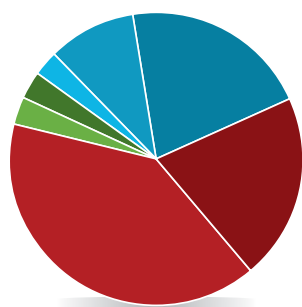
Toekomstige beleidsrichting

- aanpassing beleidsuitvoering
- aanpassing beleidsinhoud

Maatschappelijk draagvlak

- pers n.a.v. persbericht
- pers zonder persbericht
- verwijzing en gebruik bij andere actoren

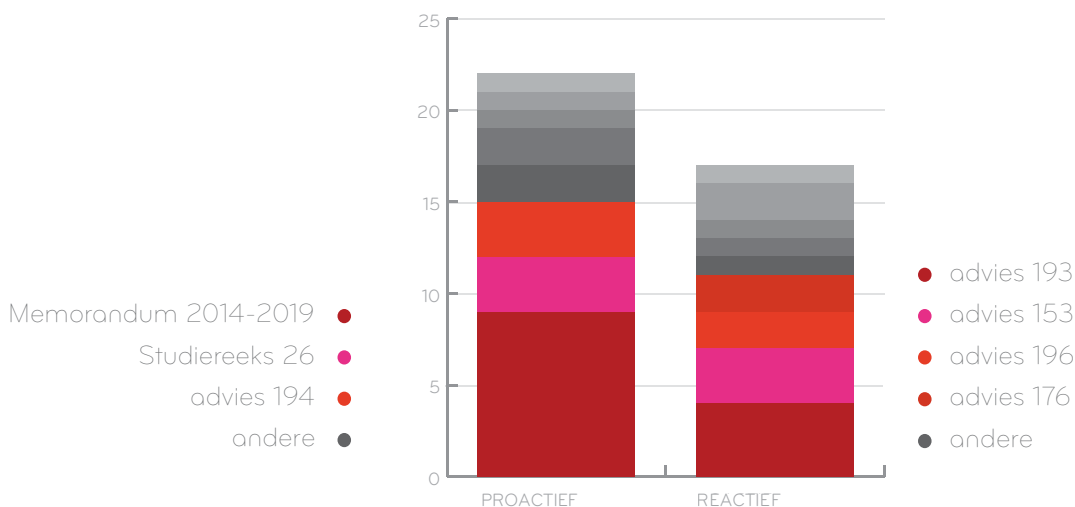
WAAR VINDEN WE DOORWERKING VAN VRWI-PUBLICATIES IN 2014?

- In argumentatie parlementair debat
- In parlementaire vraag
- Aanpassing ontwerp
- Aanpassing beleid of uitvoering
- Pers n.a.v. persbericht
- Pers zonder persbericht
- Verwijzing en gebruik bij andere actoren

In 2014 hebben we doorwerking van VRWI-adviezen en publicaties vastgesteld in 39 gevallen. Daarnaast maakte de VRWI ook 5 keer onderwerp uit van debat in het Vlaams Parlement. Een aantal zaken vallen hierbij op.

AANTAL KEREN DOORWERKING PER TYPE ADVIES: PROACTIEVE TOV. REACTIEVE ADVIEZEN

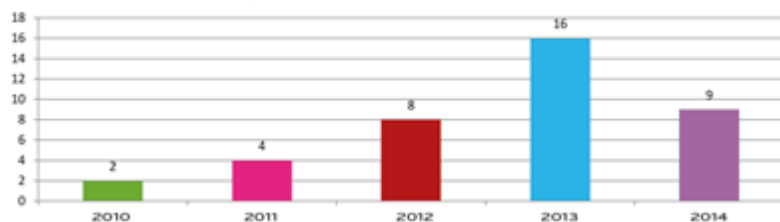

In absolute cijfers kenden proactieve adviezen een sterkere doorwerking dan reactieve. Opvallend is ook dat de proactieve adviezen die in 2014 uitgebracht werden al in hetzelfde jaar een grote impact hadden. De drie reactieve adviezen met de sterkste doorwerking in 2014 – adviezen 193, 153 en 176 (op gedeelde plaats met advies 196) – dateren respectievelijk van 2013, 2011 en 2012 (2014 voor advies 196).

Wanneer we de adviezen die in 2014 doorwerking kenden per publicatiejaar vergelijken, springen enkele andere zaken in het oog.

Onderstaande grafiek toont duidelijk dat in 2014 vooral de publicaties uit 2013 doorwerkten in het beleidsproces. Ze staan voor meer dan een derde van de totale impact van VRWI-publicaties (16 van de 39 vaststellingen van doorwerking).

PUBLICATIEJAAR ADVIEZEN MET DOORWERKING IN 2014

Tegelijkertijd stellen we vast dat de VRWI-publicaties van 2014 nog datzelfde jaar een sterke doorwerking kenden. Nagenoeg een kwart van de gemeten doorwerking in 2014 (9 van de 39) is voor rekening van publicaties uit 2014. Dit

resultaat lijkt te suggereren – alle voorzichtigheid in acht genomen – dat de VRWI een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de beleidsteksten van de nieuwe legislatuur. In juni 2014 publiceerde de International Advisory Board (IAB) zijn eerste rapport 'Time to Walk the Talk'. Ook dit rapport heeft een grote impact gekend in de nieuwe beleidsteksten.

ONDERZOEK

Om zijn adviezen te onderbouwen kan de VRWI een onderzoeksoopdracht uitbesteden of onderzoek in huis laten uitvoeren door de VRWI-staf.

Conform art.24 van het Decreet van 30 april 2009 op de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid heeft de VRWI daarenboven de opdracht om op verzoek van de Vlaamse Regering strategisch advies te verstrekken en studies te verrichten over langetermijnontwikkelingen en uitdagingen op het vlak van het wetenschaps- en innovatiebeleid, in het bijzonder wat betreft de internationale context daarvan. De VRWI kan dergelijke verkenningstudies ook op eigen initiatief uitvoeren.

In 2014 heeft de VRWI zijn rapport 'Toekomstverkenningen 2025' opgeleverd.

TOEKOMSTVERKENNINGEN 2025

In het voorjaar van 2014 heeft de VRWI zijn tweejarig onderzoeksproject 'Toekomstverkenningen 2025' afgerond. Een begeleidingscomité bestaande uit 'Captains of Society' en 'Captains of Industry' zorgde voor de opvolging van dit project. Het eindrapport verscheen eind mei 2014 als studiereeks 26.

PROCES

De VRWI Toekomstverkenningen 2025 zijn het resultaat van een zorgvuldig opgebouwd iteratief proces dat gedragen is door meer dan 230 experts en stakeholders uit de bedrijfswereld, de kennisinstellingen, het maatschappelijk middenveld en de overheid.

Dit proces steunde op een aantal voorbereidende analyses:

- een trendanalyse van de grote maatschappelijke uitdagingen (klimaatverandering, energievraagstuk, vergrijzing, ...) en een trendanalyse van wetenschap, technologie en innovatie met tijdshorizon 2025;
- een sterkte-zwakte analyse van Vlaanderen m.b.t. wetenschap, technologie en innovatie (ECOOM), maatschappij (de Studiedienst van de Vlaamse Regering) en economie (STORE).

Op basis van deze analyses selecteerde het begeleidingscomité **zeven transitiegebieden** voor Vlaanderen in 2025. In een tweede fase van het onderzoek kwamen zes expertpanels samen om de transitiegebieden verder uit te werken en prioriteiten te stellen. De experts waren afkomstig uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijk middenveld en de overheid. Ten slotte werkte het begeleidingscomité het horizontale transitiegebied Society 2025 uit.

Het eindresultaat van dit proces is een strategische toekomstvisie met zeven transitiegebieden waarop Vlaanderen moet inzetten voor de innovatieve kennissamenleving van 2025.

DOORWERKING

De VRWI is ervan overtuigd dat we dankzij de resultaten van de verkenningsoefening belangrijke doorbraken kunnen realiseren voor het gericht innovatiebeleid in Vlaanderen. Vlaanderen beschikt daarvoor over de juiste troeven: excellente kennisinstellingen, innovatieve bedrijven en maatschappelijke actoren. Bij de publicatie van het eindrapport Toekomstverkenningen 2025 riep de VRWI alle stakeholders op om initiatief te nemen. Zij zijn nu aan zet en moeten aan de slag gaan met de resultaten, partners zoeken en gezamenlijke roadmaps en businessmodellen ontwikkelen en deze uitrollen binnen de zeven transitiegebieden.

Daarnaast vroeg de VRWI aan de nieuwe Vlaamse Regering om de toekomstverkenningen te gebruiken in haar transversaal beleid. Het eindrapport is er immers gekomen dankzij een transversale aanpak. In elk van de zeven transitiegebieden wordt de brug geslagen tussen beleidsdomeinen, sectoren en wetenschappelijke disciplines.

Toekomstverkenningen als kader voor samenwerkingen

Om deze oproep kracht bij te zetten heeft de VRWI zijn studiereeks 26 breed verspreid naar alle relevante stakeholders in Vlaanderen, samen met de brochure 'Vlaanderen in Transitie'. Met het oog op een brede internationale samenwerking heeft de VRWI ook een Engelstalige brochure 'Flanders in Transition' uitgegeven.

Daarnaast werden de zeven toekomstgerichte transitiegebieden op binnenlandse en buitenlandse fora voorgesteld als kader voor toekomstige samenwerkingsverbanden in en met Vlaanderen. We denken hierbij aan fora zoals het VRWI-colloquium 2014 'Vlaanderen in Transitie', de onderzoeksdag van de PXL-hogeschool, de JRC-conferentie rond 'Future-oriented Technology Analysis', de studiedag Academisch Vormingscentrum voor Leerkrachten (KU Leuven).

International Advisory Board

De International Advisory Board (IAB) is een onafhankelijk orgaan van de VRWI. Bij zijn oprichting kreeg de VRWI immers als één van de taken het "instellen van een internationale reflectiekamer, bestaande uit ten minste drie experts die niet in België werken en op het vlak van het wetenschaps- en innovatiebeleid als toonaangevend erkend worden".

Claus Hviid Christensen

Vicepresident van DONG Energy, raadslid Deens Innovatiefonds en voormalig voorzitter Deense Raad voor Wetenschapsbeleid

Ann Mettler*

Executive Director en medeoprichter van de Lisbon Council, een onafhankelijke denktank die zich focust op de kenniseconomie en innovatiebeleid

Arnoud De Meyer

Rector van de Singapore Management University; lid van de Soete expertgroep I en II

Dominique Foray

Professor aan de École Polytechnique Fédérale van Lausanne; Lid van de Zwitserse Nationale Onderzoeksraad

MISSIE

Vanuit een sterk internationale invalshoek formuleert de IAB adviezen over de positie van het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebestel, over de uitdagingen waarmee het geconfronteerd wordt en mogelijke antwoorden hierop.

Minstens een maal per jaar brengt de IAB onafhankelijk advies uit aan de Vlaamse Minister voor Innovatie en de Vlaamse Regering.

* In december 2014 nam Ann Mettler ontslag uit de IAB, bij haar aanstelling als hoofd van het European Political Strategy Centre, dat strategisch advies verleent aan de Europese Commissie.

IAB-RAPPORT: TIME TO WALK THE TALK

In juni 2014 bracht de IAB zijn eerste rapport uit over het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid. Hierbij vertrokken de leden vanuit een breed systeemperspectief. De IAB-leden stellen immers vast dat er in Vlaanderen een volledig uitgebouwd overheidsinstrumentarium bestaat op vlak van W&I-beleid, maar dat dit instrumentarium onvoldoende leidt tot jobcreatie en economische groei. Het rapport is kort maar krachtig en onderstreept het belang van actie. De titel 'Time to walk the talk' dekt dan ook de volledige lading.

AANBEVELINGEN

De IAB maakt de volgende aanbevelingen om het W&I-beleid in Vlaanderen beter te linken met het creëren van maatschappelijke en economische meerwaarde:

1.

Review and revise the goals for STI policy:

- Ensure goals for STI policy are clear, explicit and (where possible) measurable;
- Ensure goals for STI policy are linked to the overarching societal goals set for Flanders.

1a.

Assign responsibility for economy, science & innovation and higher education within portfolio of one government minister.

2.

Enforce simplification wherever possible. STI policy in Flanders can be – and should be – fundamentally streamlined, reducing the number of institutions, agencies and instruments, and simplifying those that remain.

3.

When creating new policy instruments, ensure they meet the following criteria:

- Link (specific) instruments to goals set for STI policy;
- Implement ex-ante evaluation as standard practice;
- Incorporate sunset clauses.

4.

Recognise that entrepreneurship is particularly important for small territories, making it imperative that entrepreneurship be incentivised – and celebrated – throughout the system. Special focus should be on innovation-intensive ventures that have a high potential for growth, both in turnover and staff numbers.

5.

An independent advisory council for science and innovation is necessary to help realise the goals for STI policy. Its members should be appointed in a personal capacity and according to expertise, following a public call for interest.

DOORWERKING IAB-RAPPORT

Om de boodschap van het rapport nog meer kracht bij te zetten, schreven de IAB-leden in juni 2014 een bijhorende Open Letter aan de voltallige ontslagnemende Vlaamse Regering en aan alle regeringsonderhandelaars.

De impact van het rapport bleef niet uit. Bij het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering in juli 2014 vielen in het Vlaamse regeerakkoord volgende zaken op:

- **Wat betreft Aanbeveling 1A:** De bevoegdheden voor Economie, Wetenschap en Innovatie worden samengebracht in de portefeuille van één Vlaamse minister (samen met Werken Sport).
- **Wat betreft Aanbeveling 2 (Vereenvoudiging):** Het regeerakkoord beslist tot vereenvoudiging en herstructurering in het EWI-landschap en snoeit drastisch in het aantal entiteiten. Dit houdt onder meer twee fusies in: (1) deze van het Agentschap Ondernemen en de bedrijfsgerichte delen van het IWT tot het nieuw Agentschap voor Ondernemen en Innoveren (AOI), (2) deze van de Herculesstichting en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en de procesgerichte delen van het IWT tot FWO+.
- **Wat betreft Aanbeveling 4 (Ondernemerschap):** Het Vlaams Regeerakkoord legt een sterke nadruk op ondernemerschap en een bedrijfsvriendelijke overheid. Het is ook met dit doel dat de Vlaamse Regering aankondigt dat het "de entiteiten die betrokken zijn bij het beleid voor economie, ondernemen, wetenschap en innovatie qua dienstverlening naar bedrijven veel sterker wil integreren".
- **Wat betreft aanbeveling 5 (Onafhankelijke adviesraad):** In verband met de nieuw aangekondigde Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) stelt voogdijminister Philippe Muyters expliciet: "Wat de samenstelling van de Raad betreft, stellen we voor om het advies te volgen gegeven door de International Advisory Board in zijn eerste rapport over W&I-beleid in Vlaanderen. Conform internationale best practice is het aangewezen een adviesraad samen te stellen met enkel onafhankelijke experts die zetelen ten persoonlijke titel."

Communicatie

In 2014 ondersteunden verschillende communicatieacties de werking van de VRWI. Enerzijds zetten we bestaande praktijken verder, zoals papieren uitgaven van belangrijke adviezen en studiereeksen. Tegelijk hebben we in 2014 meer ingezet op complementaire digitale communicatie. Zo kwam er een online luik bij de periodieke publicatie Nota Bene onder de vorm van een digizine.

De VRWI wil ook actief bruggen slaan tussen alle actoren in het W&I-landschap, o.a. door evenementen te organiseren, dé gelegenheden bij uitstek voor netwerking en discussie. Zo organiseerde de VRWI in 2014 opnieuw zijn jaarlijks colloquium, dat ditmaal volledig in het teken stond van de VRWI-Toekomstverkenningen 2025.

PUBLICATIES

In zijn communicatiemix probeert de VRWI steeds meer geprinte en digitale media complementair in te zetten. Om budgettaire en ecologische redenen werd in 2014 bovendien meer gekozen voor een gerichte en gedifferentieerde verspreiding van drukwerk. Tegelijk werd het digitale publicatieaanbod verruimd via onder andere het digizine.

OPLAGE EN VERSPREIDING GEDRUKTE PUBLICATIES UIT 2014

BESTELLOKET PUBLICATIES VLAAMSE OVERHEID

De VRWI verleent in eerste instantie advies aan de Vlaamse Regering en zijn voogdijminister van Wetenschap en Innovatie. Daarnaast wil de Raad met zijn publicaties ook een ruimer publiek van W&I-actoren bereiken. Daarom stellen we een aantal publicaties niet alleen via de eigen website beschikbaar, maar ook via [het bestelloket voor publicaties van de Vlaamse overheid](#).

Het bestelloket voor publicaties van de Vlaamse overheid (EBL) is niet enkel een overzichtelijk portaal voor de bezoekers; het biedt uitgevers ook een degelijk overzicht van het interesseveld van zijn doelgroepen. Via het bestelloket registreerden we in 2014 2 324 downloads en 114 bestellingen voor gedrukte publicaties.

GERICHTE INZET DRUKWERK

Analyse van bestellingen en downloads op zowel onze eigen website als het bestelloket voor publicaties van de Vlaamse overheid bewogen ons ertoe om in 2014 geprinte en digitale media nog meer complementair in te zetten. De communicatieacties ter ondersteuning van de VRWI-Toekomstverkenningen 2025 zijn hiervan een duidelijk voorbeeld.

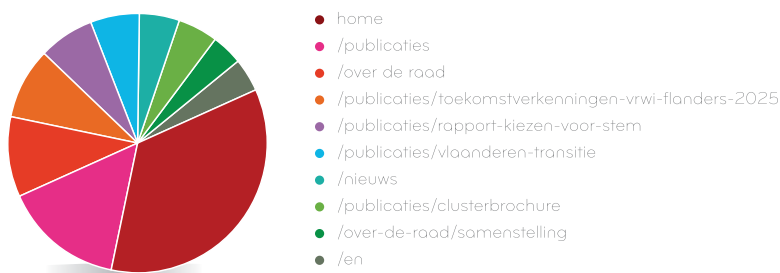
Het eindrapport van de VRWI-Toekomstverkenningen 2025 werd zowel digitaal als gedrukt uitgebracht als studiereeks 26. De studiereeks is, als eindrapport van de Toekomstverkenningen 2025, in de eerste plaats een naslagwerk voor onze kerndoelgroep. Met de bijhorende brochure 'Vlaanderen in transitie' wilden we een breder publiek attent maken op de thema's uit de Studiereeks. De brochure werd dan ook van in het begin opgevat als een aantrekkelijk printmedium met een verzorgde lay-out en sterke visuals. Bij de proactieve verzending vroegen we een selectie intermediairen deze publicaties verder in hun eigen netwerk te verspreiden. Onder andere Flanders Investment & Trade en Colruyt gingen daarop in.

DIGITALE COMMUNICATIEMEDIA

WEBSITE

Ook onze eigen website (www.vrwi.be) bleek in 2014 een toegankelijke informatiebron voor onze doelgroep. Het aantal bezoekers van onze website bleef in 2014 stabiel: 8 765 unieke bezoekers tegenover 8 780 in 2013. Het totaal aantal weergegeven pagina's daalde echter scherp: van 67 532 in 2013 naar 52 088 in 2014.

DE TIEN MEEST GECONSULTEERDE WEBPAGINA'S OP VRWI.BE IN 2014

Zoals blijkt uit dit overzicht hierboven, is de pagina 'Publicaties' een centrale pijler van onze website. Gezien advisering een kerntaak van de VRWI is, loont een overzicht van de meest geconsulteerde publicaties ook de moeite.

DE MEEST GECONSULTEERDE PUBLICATIEPAGINA'S IN 2014

Opnieuw nemen de toekomstverkenningen een prominente rol in: de 3 pagina's over Studiereeks 26 en de bijhorende brochure maken samen 44% uit van het totaal aantal bezoeken op het onderdeel 'Publicaties' van onze website.

VRWI.BE IN EEN NIEUW KLEEDJE

Begin 2014 werd de bestaande VRWI-website...

...in een nieuw kleedje gestopt.

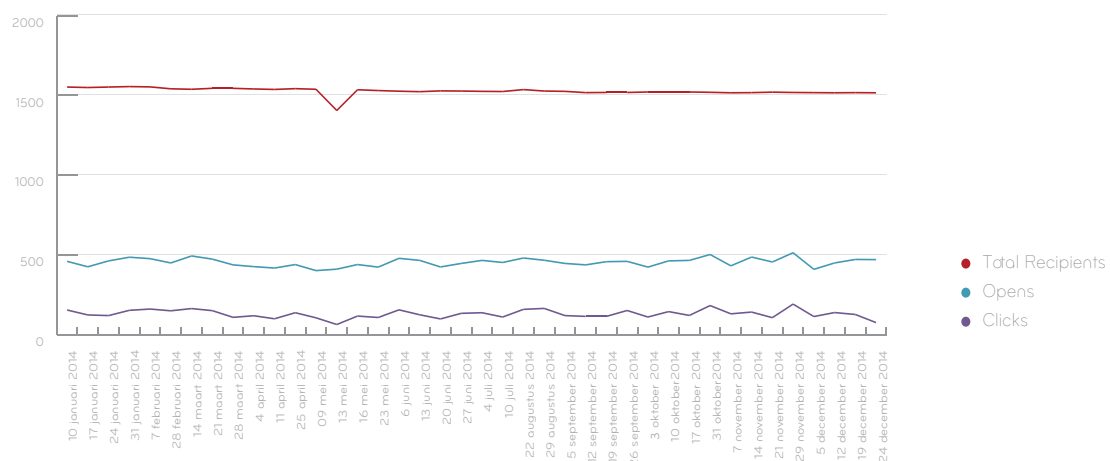

Naast een aantal cosmetische ingrepen werden ook onder de motorkap enkele verbeteringen doorgevoerd. Zo laat de hernieuwde taxonomie toe om inhoudelijke linken tussen VRWI-publicaties zichtbaar te maken op de site.

NIEUWSBRIEF

Nieuwsbrieven bleven ook een geschikte weg om te communiceren over zowel de werking en adviezen van de VRWI als over trends en nieuwigheden in het W&I-landschap in Vlaanderen, Europa en de rest van de wereld.

VRWI-NIEUWSBRIEF IN 2014: ABONNEES, OPENS EN CLICKS

Het aantal nieuwsbriefabonnees bleef vrijwel stabiel in 2014: gemiddeld 1 526 mensen ontvingen onze wekelijkse nieuwsbrief. Per nieuwsbrief wordt gemiddeld 129 keer doorgelinkt naar een artikel. Daaruit blijkt vooral dat onze abonnees geïnteresseerd zijn in de rubriek 'Nieuws over de VRWI' en in de bovenaan geplaatste 'Belangrijkste berichten van de afgelopen week'.

Als wekelijks nieuwsoverzicht over wetenschap en innovatie wordt de VRWI-nieuwsbrief positief onthaald, daarvan getuigen onder andere volgende reacties die we ontvingen:

"NB.: jullie VRWI-nieuwsbrieven bevatten steeds een schat aan nuttige en gecondenseerde info. Zou jammer zijn dat die ook verdwijnt."

-Guido Verhoeven (SIM-Flanders)

"Ik vind de Nieuwsbrief uitstekend. Interessante en nuttige informatie. Het zal geen klein karwei zijn het op dat niveau te houden, maar het is een van de beste initiatieven die door de VRWI genomen geweest is. Proficiat aan Dirk, Danielle en de hele ploeg."

-Karel Vinck (ere-voorzitter VRWB)

"Ik wil jullie toch even feliciteren met jullie nieuwsbrief. Dit is veruit het beste wat ik ooit gezien heb op het punt van W&I-nieuwsoverzichten."

-Bruno Lambrecht (LeuvenR&D, 2013)

DIGIZINE

Met het Digizine wil de VRWI verdere duiding bieden bij de thema's die aan bod komen in de Nota Bene. Het nieuwe medium laat toe om verschillende thema's en onderwerpen op een eenvoudige manier aan elkaar te linken. Bovendien kan er audiovisueel materiaal gebruikt worden om de inhoud te illustreren.

Bij de lancering van het digizine bracht de VRWI interviews met o.a. UGent vicerector Freddy Mortier, CEO Wim de Waele (iMinds), CEO Jo Bury (VIB) en An Van de Vel, Senior Manager External Research (Umicore).

Wegens de door de Vlaamse Regering aangekondigde hervorming van de strategische adviesraden, brachten we in 2014 slechts 1 digizine uit.

Bekijk alle digizines via <http://notabene.vrwi.be>

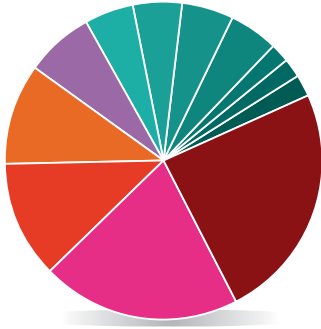
TWITTER

@chchristiaens: Minister #Muyters pleit voor een drastische vereenvoudiging van het Vlaamse innovatielandschap op het VRWI colloqium #vrwi14 #innovatie

In 2014 gebruikte de VRWI het sociaal medium Twitter om een breed publiek te informeren over zijn werking en publicaties. De VRWI werd zelf ook verschillende keren vernoemd in tweets van anderen.

OVER WELKE VRWI-THEMA'S WERD GETWEET?

- Colloquium 2014
- Studiereeks 26
- Toekomst van de VRWI
- Nota bene N°27
- Advies 199A
- Andere thema's

@KarenVandevelde: #vrwi2014 Rol v VRWI is langetermijnfocus, zegt voorzitter Boogmans. Wat als dit forum verdwijnt in Vlaanderen? #denkoefening

@MarcelKleijn: Complimenten aan Vlaamse collega's bij VRWI voor prachtige Toekomstverkenningen 2025 #VRWI2014 <http://www.vrwi.be/publicaties/toek...>

▶▶ Volg @VRWI op Twitter

EVENEMENTEN

Als uniek overlegforum brengt de VRWI W&I-actoren uit de academische wereld, de onderzoekswereld, de industrie, het maatschappelijk middenveld en de overheid samen.

Deze verbindende rol motiveerde de VRWI om ook in 2014 zijn jaarlijkse nieuwjaarsreceptie en colloquium te organiseren.

NIEUWJAARSRECEPTIE

Op 30 januari hield de VRWI zijn jaarlijkse nieuwjaarsreceptie. In 2014 ging die door in het Belgische Stripmuseum in hartje Brussel.

Het werd een boeiend netwerkevent. Vertegenwoordigers van zowel de Vlaamse onderwijsinstellingen als de bedrijfswereld ontmoetten elkaar in dit art-decopareltje in de Zandstraat. De avond begon met een gegidst bezoek aan het museum. Daarna volgde de nieuwjaarstoespraak van VRWI-voorzitter, Dirk Boogmans. Tot slot keuvelden de gasten na bij een hapje en een drankje.

COLLOQUIUM

Op woensdag 8 oktober 2014 hield de VRWI zijn colloquium 'Vlaanderen in transitie' met als centrale thema de Toekomstverkenningen 2025. Dit tweejarig onderzoeksproject heeft geleid tot zes eerder verticale transitiegebieden waarin Vlaanderen potentieel heeft om internationaal het verschil te maken:

- Digital Society
- Food
- Health – Well-being
- Urban Planning, Mobility Dynamics & Logistics
- Smart Resources Management
- New Energy Demand and Delivery

Een zevende eerder horizontaal transitiegebied – **Society 2025** – bundelt de nodige veranderingen in de Vlaamse samenleving om de doorbraken in de andere transitiegebieden te kunnen realiseren.

Tijdens het colloquium toonden zes vooruitstrevende bedrijven en organisaties met hun verhaal aan welke opportuniteiten innovaties binnen de zes transitiegebieden kunnen bieden.

Voor **Digital Society** kwam Steven Logghe van Be-Mobile vertellen hoe connected voertuigen de mobiliteit zullen veranderen. Voor **Food** toonde Mieke Vercaeren hoe de Colruyt Group innovatief en duurzaam omgaat met rest- en nevenstromen. Voor **Health** bracht Hilde Windels van Biocartis het verhaal achter Idylla, een baanbrekend toestel waarmee je snel kan achterhalen welke precieze genetische fouten verantwoordelijk zijn voor een bepaalde kanker met het oog op een gepersonaliseerde therapie. Voor **Urban Planning, Mobility Dynamics & Logistics** bepleitte Wim Van den Broeck van Imtech een geïntegreerd city management platform voor een duurzamere en efficiëntere mobiliteit. Johan Winne van de UGent lichtte een tipje van de sluier inzake **Smart Resources** met een uiteenzetting over 'klikchemie'. Voor **Energy**, ten slotte, toonde Peter Van Den Heede van ABB ons een project waarbij energieverbruik en -productie op huis- en wijkniveau geharmoniseerd worden.

Na een korte pauze debatteerden Pascal Cools (Flanders DC), Ann Demeulemeester (NVAO), Francis Holderbeke (VDAB), Yves Servotte (Food for Future) en Ajit Shetty (Johnson & Johnson) over het transversale transitiegebied '**Society 2025**'. Ze behandelden een aantal randvoorwaarden voor een succesvolle transitie richting 2025. De volgende elementen kwamen aan bod: nood aan langetermijnvisie in het beleid, nood aan proeftuinen en inzetten op voldoende en geschikt talent in de verschillende niches. In dat licht vroeg Ajit Shetty expliciet ook waardering voor goede leerkrachten; het zijn immers zij die 'de kiemen voor excellentie zaaien'.

Vlaams minister van Economie en Innovatie Philippe Muyters zorgde voor een mooie afsluiter van een boeiende dag.

vlnr.: Hanne Decoutere, Yves Servotte, Ajit Shetty, Pascal Cools, Ann Demeulemeester, Francis Holderbeke

INTERNATIONALE SAMENWERKING ADVIESRADEN

De VRWI slaat ook bruggen met het buitenland. Ook in 2014 maakten de voorzitter en secretaris deel uit van het Europees netwerk van Science and Innovation Councils, die 2 maal per jaar samenkomen. In 2014 vonden de conferenties plaats in februari in Kopenhagen en in november in Wenen. Verder maakt de Raad er een punt van om ook bilateraal kennis en ervaringen te delen met gelijkaardige organisaties en actoren uit andere landen (Denemarken, Nederland). Op die manier poogt de Raad 'best practices' uit andere landen in zijn eigen werking te integreren. Waar relevant en mogelijk, streeft de VRWI ook internationale samenwerking na met deze adviesraden.

Bijlagen

COMMISSIE WETENSCHAPSBELEID: SAMENSTELLING 2014

Voorzitter: Ignace Lemahieu, Universiteit Gent

Ondervoorzitter: Karen Maex*, KU Leuven

Effectieve leden

Ronny Blust	Universiteit Antwerpen
Jo Bury	VIB
N.N.	Vrije Universiteit Brussel
Jan Danckaert	Vrije Universiteit Brussel
Piet Demeester	iMinds
Sandra De Schepper	ILVO
Roger Dijkmans	VITO
Bruno Gryseels	ITG
N.N.	KU Leuven
Ken Haenen	Universiteit Hasselt
Véronique Hoste	Universiteit Gent
Liesbet Lagae	IMEC
Jan Laperre	Centexbel
Ludo Lauwers	Janssen Pharmaceutica
Marc Luwel	Herculesstichting
Liliane Schoofs	KU Leuven
Geert Molenberghs	KU Leuven
Maarten Sileghem	IWT
Rosette S'Jegers	VLIR
Jan Soons	Universiteit Gent - ACV
Anne Adams	Universiteit Antwerpen
Jan Steyaert	Vrije Universiteit Brussel
Philip Van Avermaet	dept. EWI
Karen Vandeveld	Universiteit Gent
Veronique Hoste	Universiteit Gent
Noël Vercruysse	dept. Onderwijs en Vorming
Hans Willems	FWO
Dominique Willems	Universiteit Gent
Els Stuyven	HoGent
Dirk Smits	Odisee

Plaatsvervangende leden

Dirk Snyders	Universiteit Antwerpen
Wim Van den Bussche	Vrije Universiteit Brussel
Jan Dumolyn	ABVV
Wim Dewaele	iMinds
Bjorn Possé	ILVO
Rik Ampe	VITO
Ann Verlinden	ITG
Geert Bouckaert	KU Leuven
Jaco Vangronsveld	Universiteit Hasselt
Geert Hasaert	HoGent
Kristin De Meyer	IMEC
Johan Vyncke	WTCSB
Eric Snoeckx	Janssen Pharmaceutica
Caroline Volckaert	Herculesstichting
Johan Martens	KU Leuven
Marc Aerts	Universiteit Hasselt
Leo Van de Loock	IWT
Danielle Gilliot**	VLIR
Birgit Houben	Universiteit Antwerpen
Mieke Gijsemans	Vrije Universiteit Brussel
Pierre Verdoodt	dept. EWI
Dirk De Craemer	Universiteit Gent
Geert Haesaert	Universiteit Gent
Liesbeth Hens	dept. Onderwijs en Vorming
Isabelle Verbaeys	FWO
Reinhilde Veugelers	KU Leuven
Bruno Van Koeckhoven	VLHORA
Wim Dewindt	Thomas More

* Prof. Karen Maex diende in 2014 haar ontslag in als roodslid. Vanaf 1 januari 2014 werd zij decaan van de drie wetenschapsfaculteiten van de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. Prof. Karen Maex werd tot op vandaag niet vervangen door de Vlaamse Regering.

** Danielle Gilliot vervangt plaatsvervanger Tammy Castelein vanaf 27/11/2014

COMMISSIE INNOVATIEBELEID: SAMENSTELLING 2014

Voorzitter: Gilbert Declerck, IMEC

Ondervoorzitters: Sandra Rosvelds*, ACW; Vincent Thoen*, VOKA

Effectieve leden

Ann Aerts	Universiteit Antwerpen
Rik Ampe	VITO Roger Dijkmans
Koen Augustyns	Universiteit Antwerpen
Olivier Boehme	FWO Isabelle Verbaeys
Claire Bosch	Fevia Vlaanderen
Flora Carrijn	Thomas More
N.N.	Vrije Universiteit Brussel
Freek Couttenier	Agoria Vlaanderen
Maarten Dedeyne	ACLVB
René De Keyzer	Agfa-Gevaert
Herman Derache	Sirris - Vloot
Kristel De Roy	Verso
Luc Desimpelaere	Barco
Wim De Waele	iMinds
Marc Dillen	Vlaamse Confederatie Bouw
Marc D'Olieslaeger	Universiteit Hasselt
Ben Lambrechts	Hogeschool PXL
Ludo Lauwers	Janssen Pharmaceutica
Frederik Loeckx	Triphase
Marc Luwel	Herculesstichting
Luc Moens	Universiteit Gent
Heidi Ottevoere	Vrije Universiteit Brussel
Jos Peeters	Capricorn Venture Partners
Patrick Pype	NXP Semiconductors Belgium NV
Glenn Rayp	ABVV
Patrick Reynaert	KU Leuven
N.N.	ACV
Stijn Smet	Inn.steunpunt land- & tuinbouw
Kurt Stockman	Universiteit Gent -Campus Kortr.
Tom Tournicourt	dept. EWI
Jérôme Van Biervliet	VIB
Leo Van de Loock	IWT
Anne Van den Bosch	IMEC
Frans Dieryck	Essenscia
Herman Van der Auweraer	Siemens Industry Software
Peter Claeys**	Technolec
Jos van Sas	Alcatel-Lucent
Noël Vercruyse	dept. Onderwijs en Vorming
Guido Verhoeven	SIM
Reinhilde Veugelers	KVAB
An Van den Broeck	Universiteit Gent

Plaatsvervangende leden

Christian Daman	Universiteit Antwerpen
VITO	
Bert Maes	Universiteit Antwerpen
FWO	
Erwin Lamot	Flanders' Food
Theo Creemers	Katholieke Hogeschool Limburg
Sonja Haesen	Vrije Universiteit Brussel
Suzanne Kwanten	ACLVB
Marc Engels	Flanders' Make
Bruno Aerts	Verso
Danny Goderis	iMinds
Pieter Degraeve	Vlaamse Confederatie Bouw
Dirk Vanderzande	Universiteit Hasselt
Bruno Van Koeckhoven	VLHORA
Eric Snoeckx	Janssen Pharmaceutica
Caroline Volckaert	Herculesstichting
Willy Verstraete	Universiteit Gent
Wolfgang De Meuter	Vrije Universiteit Brussel
Lieva Van Langenhove	ABVV
Georges Gielen	KU Leuven
Jan Soons	Universiteit Gent - ACV
Marleen Gysen	Inn.steunpunt land- en tuinbouw
Ann Dumoulin	Universiteit Gent - Campus Kortr.
Pierre Verdoodt	dept. EWI
Maarten Sileghem	IWT
Carolien Martens	IMEC
Liesbeth Hens	dept. Onderwijs en Vorming
Griet De Winter	SIM
Hylke Vandenbussche	KU Leuven
Patrick Vankwikelberge	Universiteit Gent

* Op 3 maart 2014 maakte de SERV via een brief bekend niet langer te zullen deelnemen aan de werkzaamheden binnen de VRWI. De VRWI betreurde de beslissing van de SERV in een schriftelijke reactie. Sindsdien nemen de SERV-vertegenwoordigers geen deel meer aan de VRWI-vergaderingen.

** Peter Claeys vervangt vanaf 25/09/2014 Kris Van Dingenen

EXPERTENGROEP INDICATOREN EN BEGROTING: SAMENSTELLING 2014

Voorzitter: Johan Van Helleputte, IMEC

Effectieve leden

Danielle Gilliot*	VLIR
Freek Couttenier	Agoria Vlaanderen
Linda De Kock	dept. Onderwijs en vorming
Bernard De Potter	Agentschap Ondernemen
Koenraad Debackere	ECOOM
Pascale Dengis	dept. EWI
Helga Deschrijver	iMinds
Roger Dijkmans	VITO
Tim Engels	Universiteit Antwerpen
Mieke Gijsemans	Vrije Universiteit Brussel
Michael Goethals	Studiedienst Vlaamse Regering
Danny Huysmans	FWO
Stijn Kelchtermans	Odisee
Axel Mathot	SERV
Dirk De Craemer	Universiteit Gent
Lieve Ongena	VIB
Ann Peters	Universiteit Hasselt
Eric Sleeckx	IWT
Vincent Thoen**	VOKA
Johan Van Helleputte	IMEC
Karen Vandeveldde	Universiteit Gent
Jo Bastiaens	Thomas More

Plaatsvervangende leden

Wolfrang Glänzel	ECOOM
Pierre Verdoodt	dept. EWI
Francois de Schutter	VITO
Barbara Tan	Universiteit Antwerpen
Walter Ysebaert	Vrije Universiteit Brussel
Thierry Vergeynst	Studiedienst Vlaamse Regering
Hans Willems	FWO
Petra Andries	KU Leuven
Erwin Eysackers	SERV
Pascale Blancquaert	Universiteit Gent
Ilse Haeldermans	Universiteit Hasselt
Donald Carchon	IWT
André Vinck	IMEC
Eric Spruyt	ECOOM

* Danielle Gilliot vervangt Tammy Castelein als effectief EGIB-lid vanaf 27/11/2014

** Op 3 maart 2014 maakte de SERV via een brief bekend niet langer te zullen deelnemen aan de werkzaamheden binnen de VRWI. De VRWI betreurde de beslissing van de SERV in een schriftelijke reactie. Sindsdien nemen de SERV-vertegenwoordigers geen deel meer aan de VRWI-vergaderingen.

OPLAGECIJFERS EN VERSPREIDING VRWI-PUBLICATIES 2014

publicatietype	N°	Publicatie-datum	titel	Oplage	totaal verspreid op papier	proactieve verspreiding op papier	nabestellingen via EBL	nabestellingen via mail of vrwi.be
Advies	199B	18/12	Beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie	50	20	20	nvt	0
Advies	200	18/12	Federaal wetenschapsbeleid vraagt proactieve houding Vlaanderen	60	32	-	nvt	-
Advies	197	31/01	Nieuwe VRWI-indicatorenset	70	54	54	nvt	-
Advies	199C	18/12	Begroting Wetenschap en Innovatie 2015	200	128	-	nvt	-
Brochure	nvt	07/08	Flanders in transition - Priorities in Science, Technology and Innovation towards 2025	500	58	50	4	4
Studiereeks	26	01/06	VRWI-Toekomstverkenningen 2025	700	378	313	5	60
Nota Bene	28	01/06	International advisory board	800	724	724	0	-
Brochure	nvt	01/08	Vlaanderen in transitie - Prioriteiten voor wetenschap, technologie en innovatie voor 2025	2500	2072	1666	26	380
Advies	196	05/02	SOC Maakindustrie	enkel digitaal	-	-	nvt	-
Advies	198	15/10	Programmadecreet tweede begrotingsaanpassing 2014 en begroting 2015	enkel digitaal	-	-	nvt	-
Advies	199A	27/11	Nieuw AOI en vernieuwd FWO	enkel digitaal	-	-	nvt	-
IAB-rapport	1	01/06	Time to walk the talk	enkel digitaal	-	-	nvt	-
Commentaar		27/11	Commentaar bij IAB-rapport 'Time to walk the talk'	enkel digitaal	-	-	nvt	-

Nvt: werd niet beschikbaar gemaakt via dit platform.

KENMERKEN VRWI-ADVIEZEN 2014

Advies	Titel advies	1. Wie nam het initiatief voor het advies?	2. Is de adviesvraag formeel verplicht?	3. Wat is het voorwerp van het advies?	4. Binnen welke beleidsdomeinen valt het adviesvoorwerp?	5. Werd een andere SAR ook gevraagd?	6a. Werd samengewerkt met een andere SAR?
196	SOC Maakindustrie	Minister	Ja (op basis van andere regelgeving)	Varia	EWI	Ja	Nee
197	Nieuwe VRWI-indicatorenset	Eigen initiatief	Eigen initiatief (geen adviesvraagplicht)	Varia	EWI	Niet van toepassing (eigen initiatief)	Nee
198	Programmadedcreet tweede begrotingsaanpassing 2014 en begroting 2015	VR of Minister na goedkeuring VR	Ja (op basis van het kaderdecreet SAR)	Voorontwerp van decreet na principiële goedkeuring VR	EWI	Ja	Nee
199A	Nieuw AOI en vernieuwd FWO	Eigen initiatief	Eigen initiatief (geen adviesvraagplicht)	Beleidsnota/beleidsbrief	EWI	Niet van toepassing (eigen initiatief)	Nee
199B	Beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie	Eigen initiatief	Eigen initiatief (geen adviesvraagplicht)	Beleidsnota/beleidsbrief	EWI	Niet van toepassing (eigen initiatief)	Nee
199C	Begroting Wetenschap en Innovatie 2015	Eigen initiatief	Eigen initiatief (geen adviesvraagplicht)	Voorontwerp van decreet na principiële goedkeuring VR	EWI	Niet van toepassing (eigen initiatief)	Nee
200	Federaal wetenschapsbeleid vraagt proactieve houding Vlaanderen	Eigen initiatief	Eigen initiatief (geen adviesvraagplicht)	Varia	EWI	Niet van toepassing (eigen initiatief)	Nee

IMPACTMONITORING 2014

 Bekijk het volledig [overzicht van de impactmeting van de VRWI-publicaties](#) via de jaarverslagwebsite.

6b. Zo ja, met wie?	7. Wat is de vooropgestelde adviestermijn?	8a. Wat is de reële adviestermijn geweest?	8b. Kalender of werkdagen	8c. Binnen vooropgestelde adviestermijn?	9. Is duiding en toelichting gegeven bij de adviezen?	10. Consensus (ja) of minderheidsstandpunt (nee)
	30 kalenderdagen	59	kalenderdagen	Niet binnen termijn: uitstel gevraagd en verleend	Nee	Ja
	Niet van toepassing (eigen initiatief)			Niet van toepassing (geen adviestermijn of eigen initiatief)	Nee	Ja
	Spoed: 10 werkdagen met motivering	9	werkdagen	Binnen termijn	Nee	Ja
	Niet van toepassing (eigen initiatief)			Niet van toepassing (geen adviestermijn of eigen initiatief)	Nee	Ja
	Niet van toepassing (eigen initiatief)			Niet van toepassing (geen adviestermijn of eigen initiatief)	Nee	Ja
	Niet van toepassing (eigen initiatief)			Niet van toepassing (geen adviestermijn of eigen initiatief)	Nee	Ja
	Niet van toepassing (eigen initiatief)			Niet van toepassing (geen adviestermijn of eigen initiatief)	Nee	Ja

Colofon

Vlaamse Raad voor
Wetenschap en
Innovatie

Koloniënstraat 56
1000 Brussel
+32 2 212 94 10
info@vrwi.be

Realisatie &
vormgeving: VRWI

mei 2015